

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 7-8 czerwca 2016 r. na kierunku teologia

prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na jednolitych studiach magisterskich o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk członek PKA

członkowie:

1. ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec
2. ks. prof. dr hab. Witold Kawecki
3. prof. dr hab. Kamil Kardis
4. mgr Małgorzata Piechowicz
5. Patrycja Florczuk

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „teologia” prowadzonym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2009/2010, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 749/2010 z dnia 8 lipca 2010 r.). Uczelnia wypełniła wszystkie dziewięć zaleceń Zespołu Oceniającego PKA dostosowując programy studiów, ujednolicając punktację oraz podejmując działania dostosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji był zgodny z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyk, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów i Biura Karier. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć,

dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia	X				
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania	X				

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
---	--	--	--	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W świetle przedstawionych przez Jednostkę argumentów zostaje podwyższona ocena punktów 2 i 3 z „w pełni” na „wyróżniająca”.

2. Kadra naukowa Jednostki: Wszyscy pracownicy Wydziału mają swoje konta na Google Scholar, co podnosi ich rozpoznawalność, ponadto część pracowników posiada konta na academia.edu podnosząc przez to szansę na cytowalność. Nauczyciele akademicy Jednostki publikują w prestiżowych czasopismach z baz danych Scopus, ERIH, Dialnet oraz Thomson Reuters. Przedstawiciele kadry naukowej są członkami zarządów stowarzyszeń i są wybierani do prestiżowych ciał reprezentujących teologię w Polsce. Na podkreślenie zasługują organizowanie comiesięcznych wydziałowych seminariów interdyscyplinarnych, które podnoszą kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Studenci są wspierani w badaniach naukowych przez konferencje i cykliczne spotkania naukowe. Niektórzy studenci zostali wyróżnieni przez Towarzystwo Tomistyczne, a jeden z nich otrzymał Diamentowy Grant i kontynuuje studia w Japonii.

3. Współpraca z otoczeniem. Na podkreślenie zasługuje pozyskiwanie grantów naukowych z Urzędu Miasta i Urzędu Marszałkowskiego na projekty naukowe z zakresu tematyki rodziny i kultury lokalnej oraz projektu *Camino Polaco*. Jednostka zorganizowała w ramach współpracy z powyższymi instytucjami międzynarodowe konferencje w ramach cykli: „Fides et Actio”, „Fides et Cultura” oraz „Towards of Biblical Thomis” i „1050 Chrztu Polski”. Efektywnie działa na Wydziale Pracownia Dokumentacji i Badań Alternatywnych Ruchów Religijnych i Parareligijnych. Należy podkreślić współpracę z organizacjami turystycznymi regionu oraz Polskim Towarzystwem Ludoznawczym w celu promocji obrzędowości rodziny. Wydział rozwija zaangażowanie muzyczne studentów przez włączenie w struktury Jednostki zespołu kameralnego *Portamus Gaudium* oraz efektywną współpracę z Ośrodkiem Chopinowskim w Szafarni. Powołano na Wydziale Pracownię Twórczej Promocji organizującą spotkania na rzecz społeczności lokalnej. Studenci Wydziału odbywają też praktyki zawodowe w mediach mieszczących się na terenie województwa, rozwijając przez to swoje kompetencje społeczne.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	X				

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność,

wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena spełnienia kryterium: - wyróżniająca

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1. Koncepcja kształcenia w ocenianej jednostce, w tym na wizytowanym kierunku studiów (teologia), jest zgodna ze *Strategią UMK w Toruniu na lata 2011-2020* przyjętą Uchwałą Nr 59 Senatu UMK z dnia 21.06.2011, za zmianami z Uchwałą Nr 56 z 15.04.2014. W myśl strategii UMK uczelnia stawia na konsekwentne „wzmocnienia powiązań Uczelni z otoczeniem zagranicznym, krajowym i regionalnym”, przy równoczesnej ścisłej współpracy naukowej na poziomie europejskim i światowym, w co wpisują się działania podejmowane na wizytowanym kierunku. Misja UMK zakłada budowanie własnej tożsamości „na zasadach humanizmu, wolności w dociekaniu prawdy i wyrażaniu poglądów” oraz „głębokie przywiązanie do uniwersalnych wartości etycznych” i znajduje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia na kierunku teologia. W zgodzie ze strategią i misją UMK pozostaje *Strategia WT UMK w Toruniu* lata 2012-2020, przyjęta Uchwałą Rady Wydziału z dnia 15.11.2012. Koncepcja kształcenia uwzględnia dobre wzorce w zakresie programu kształcenia teologicznego, wypracowanego przez rodzime ośrodki teologiczne oraz doświadczenia hiszpańskie i włoskie. Koncepcja kształcenia jest zgodna z celami polityki jakości wyrażonej w uchwale nr 51 Rady Wydziału Teologicznego z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia Nowego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Program realizowany na kierunku Teologia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ma charakter interdyscyplinarny. U podstaw jego powstania leżą - między innymi, inspiracje pochodzące z uznanych w skali międzynarodowej standardów programowych w tej dziedzinie. Istotnym czynnikiem w procesie tworzenia programu był dobór kadry naukowo-dydaktycznej o zróżnicowanej wiedzy i doświadczeniu w zakresie najnowszych koncepcji nauczania zdobytych dzięki współpracy z renomowanymi uczelniami europejskimi. Na rozwój ocenianego kierunku ma wpływ współpraca z interesariuszami zewnętrznymi z zagranicy, m.in. z Europejskim Centrum Pielgrzymkowym w Santiago de Compostela, Kurią Biskupią w Pampelunie (Hiszpania), a także Federacją Szlaków Kulturowych Rady Europy (Villa Pouca, Portugalia).

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają nowe treści pojawiające się w teologii, np. bioetyka, teologia Benedykta XVI. Doceniając potrzebę kompetencji językowych, wprowadzono dwie specjalności: teologia z językiem włoskim i z hiszpańskim. W ramach współpracy regionalnej kierunek teologia jest inicjatorem badań i propagowania *Camino Polaco*, polskiego szlaku św. Jakuba. Absolwenci ocenianego kierunku w zasadniczej większości znajdują pracę w swoim zawodzie. Nowa umowa Ministra Edukacji i Episkopatu umożliwia zatrudnianie także studentów ostatnich lat teologii. Jednostka posiada także swoją specyfikę i punkty ciężkości w uprawianiu teologii jako dyscypliny naukowej (duchowość, obrzędowość kaszubska, *Camino*, tomizm biblijny).

1.3 Uchwałą Nr 27 Senatu UMK w Toruniu z dnia 26.02.2013 prawidłowo przyporządkowano kierunek teologia do dwóch obszarów kształcenia: nauk humanistycznych (dziedzina nauk teologicznych oraz dziedzina nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofii) i nauk społecznych (dziedzina nauki prawne w dyscyplinie prawo kanoniczne). Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku odnoszą się do wskazanych obszarów i dziedzin i powiązane są z nimi, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie KRK (Dz. U. 2011 nr 253 poz. 1520). Efekty kształcenia dla kierunku teologia są wspólne dla wydziałów teologicznych w całej Polsce i spełniają wymagania uniwersyteckie i kościelne.

1.4. Efekty kształcenia dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku teologia (profil ogólnoakademicki) zostały określone Uchwałą Nr 27 Senatu UMK z dnia 26.02.2013 (zał. 3) i

zmienione Uchwałą Nr 72 Senatu UMK z dnia 27.05.2014. Są one zgodne z wymogami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r., art. 2, ust. 1, pkt 14b oraz spójne z wybranymi efektami kształcenia wskazanych obszarów nauk humanistycznych i społecznych określonymi w KRK. Spójność polega na zrealizowaniu efektów w postaci wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla wskazanych obszarów. Poprawne jest powiązanie efektów przypisanych do poszczególnych zajęć z efektami obszarowymi i kierunkowymi. Na kierunku teologia prowadzone są 4 specjalności: teologia kapłańska i teologia katechetyczno-pastoralna oraz teologia ogólna w 2 językach obcych. Szczegółowe efekty kształcenia są spójne z efektami kształcenia ocenianego kierunku i pozwalają osiągnąć kierunkowe efekty kształcenia na drodze realizacji efektów specjalnościowych i praktyk zawodowych oraz pedagogicznych.

Jako, że studia na ocenianym kierunku przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela religii, zgodnie z art. 9c Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia dla uprawnień pedagogicznych.

Studenci wizytowanego kierunku studiów zapoznawani są z efektami kształcenia na pierwszych zajęciach każdego kursu przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za realizację przedmiotu. Mają także dostęp do efektów kształcenia za pośrednictwem sylabusów zawierających przedmiotowe efekty kształcenia, które publikowane są m.in. na stronie internetowej jednostki. W czasie spotkania z ZO PKA studenci stwierdzili, że korzystają z udostępnianych w ten sposób informacji. Poszczególne efekty zostały sformułowane w zrozumiałym sposób, są realne do osiągnięcia oraz pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji umożliwiających sprawdzenie stopnia ich osiągnięcia. Efekty kształcenia określają zakres wiedzy i konkretyzują umiejętności zdobywane przez studentów oraz nabywane kompetencje społecznych niezbędnych na rynku pracy, co pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji.

1.5.1. Kształcenie na ocenianym kierunku obejmuje przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela religii (katechety). Jednolite przygotowanie pedagogiczne w Uczelni reguluje Zarządzenia Nr 64 Rektora UMK z 11.05.2012 w sprawie wprowadzenia w UMK jednolitego modelu kształcenia nauczycieli na studiach wyższych. Przygotowanie do pracy pedagogicznej (katechetycznej) opisuje sylabus modułu T_M25. Program studiów jest dostosowany do warunków określonych w standardach wydanych na podstawie art. 9b Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w Dyrektorium Katechetycznym Kościoła katolickiego w Polsce, Kraków 2001.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia, zapewniając spójność zakładanych efektów kształcenia z treściami programowymi. Studenci poznają treści z zakresu biblistyki, teologii systematycznej i teologii pastoralnej umożliwiające zdobycie należytej wiedzy oraz nabycia umiejętności badawczych. Tematyka zajęć jest zgodna z treściami kształcenia uwzględnionymi w programie studiów. Efekty odzwierciedlają współczesną metodologię badań w zakresie teologii, prowadzonych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych oraz aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie. Prezentacja treści programowych i ich powiązanie z efektami kształcenia znajduje się w sylabusach przedmiotów i modułów. Treści programowe i wykazy literatury w sylabusach są tak dobierane, aby uwzględnić bieżący stan wiedzy i współczesną metodologię w dziedzinie nauk teologicznych. Tematyka i metodyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku oraz stawiane im wymagania są zgodne z koncepcją i profilem kształcenia oraz obszarami kształcenia, do których kierunek został przyporządkowany, uwzględnia także specyfikę tematyczną (poszczególne dyscypliny teologiczne) w ramach kierunku.

1.5.3. Na kierunku teologia stosuje się różne metody i formy pracy, które aktywizują studentów i pozwalają im osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Stosowane metody umożliwiają samodzielne uczenie się studenta, które obejmuje formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór właściwych narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników badań w postaci przygotowywania referatów i przedstawiania swoich poglądów na zadane tematy. Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzone są w formie wykładów monograficznych, konwersatoriów, ćwiczeń, seminariów oraz lektoratów.

Z perspektywy studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, na kierunku stosowane są przede

wszystkim metody kształcenia oparte na przekazie słownym, takie jak wykład, ćwiczenia czy dyskusja, oraz praktyki pedagogiczne. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, m.in. poprzez przygotowanie do prowadzonych na zajęciach dyskusji, a także kolokwii czy egzaminów. Proseminarium oraz seminaria naukowe przygotowują oraz umożliwiają udział studentów w prowadzeniu badań z zakresu teologii, co znajduje odzwierciedlenie w pracach magisterskich i publikacjach naukowych studentów.

W opinii studentów, stosowane metody kształcenia są adekwatne do efektów kształcenia zakładanych dla przedmiotu, przygotowują także do prowadzenia badań naukowych, a studenci IV i V roku włączani są do badań prowadzonych w ramach kierunku. Studenci uczestniczą w działalności badawczej, szczególnie w ramach seminariów dyplomowych. Potwierdzeniem poprawności sprawowanej opieki naukowej nad magistrantem jest dobra jakość prac dyplomowych, które są też w ogromnej większości przypadków adekwatnie oceniane (zob. Załącznik nr 4). Na kierunku nie prowadzi się kształcenia na odległość.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia wyznaczonych dla ocenianego kierunku. Studia w ramach specjalności katechetyczno-pastoralnej trwają 10 semestrów, w ramach specjalności kapłańskiej trwają 12 semestrów. Natomiast studia w ramach specjalności teologii ogólnej z językiem hiszpańskim i teologii ogólnej z językiem włoskim trwają po 10 semestrów. Dla każdej ze specjalności przewiduje się uzyskanie 300 punktów ECTS. Czas trwania kształcenia opisany jest w sylabusie każdego przedmiotu i podzielony jest na godziny wykładowe (z nauczycielem akademickim) oraz pracę własną studenta. Orientację z nakładzie pracy studenta daje konsekwentnie stosowany przelicznik punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS na ocenianym kierunku nie budzi zastrzeżeń – jest konsekwentna (1 ECTS = 25-30 godzin pracy, co jest zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 września 2011 roku, § 2, ust. 2). Punktacja ECTS dla każdego przedmiotu została opisana w sylabusie. Program studiów na ocenianym kierunku spełnia wymóg realizacji ponad 50% ogólnej liczby ECTS w ramach przedmiotów, które są powiązane z prowadzonymi badaniami w dziedzinie teologii. Na ocenianym kierunku modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w Jednostce badaniami naukowymi przypisano 212 punktów ECTS. Zajęcia te zaliczono w sposób właściwy do grupy zajęć powiązanych z badaniami naukowymi prowadzonymi w Jednostce.

W programie studiów uwzględniono łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w następującej wysokości dla poszczególnych specjalności: specjalność katechetyczno-pastoralna: 267; specjalność kapłańska: 317; specjalność teologia ogólna z językiem włoskim: 275; specjalność teologia ogólna z językiem hiszpańskim: 275. Dla poszczególnych zakresów nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia przypisano 191 punktów ECTS. Wyodrębniono odpowiednią liczbę ECTS punktów za zajęcia o charakterze praktycznym w formie ćwiczeń i seminariów. Zależnie od specjalności wynosi ona: specjalność katechetyczno-pastoralna: 36; specjalność kapłańska: 69; specjalność teologia ogólna z językiem włoskim: 27; specjalność teologia ogólna z językiem hiszpańskim: 27. W ramach zajęć o charakterze ogólnouniwersyteckim student musi uzyskać 12 punktów ECTS, w tym w ramach zajęć z wychowania fizycznego 2 punkty ECTS. Zajęcia z języka obcego w ramach lektoratu z języka obcego nowożytnego są punktowane w wysokości 5 punktów ECTS. W ramach przygotowania do zawodu nauczyciela studenci mają obowiązek uzyskania 27 punktów ECTS za zajęcia z nauk społecznych z przedmiotów w zakresie psychologii i pedagogiki. Za praktyki studenckie przewidziano 8 punktów ECTS. Punktacja ECTS dla modułu kształcenia nauczycielskiego jest zgodna ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1.5.6. Program kształcenia na kierunku teologia stwarza możliwość uzyskania wymaganych ponad 30% ogólnej liczby ECTS w ramach przedmiotów do wyboru, m.in. poprzez możliwość wyboru modułów specjalnościowych i seminariów dyplomowych oraz wykładów ogólnouczeniowych. Studenci mają także możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych i ogólnouczeniowych. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, iż oferta dostosowana jest do ich potrzeb i

zainteresowań.

1.5.7. Program studiów na kierunku teologia posiada zrównoważoną liczbą godzin wykładowych i ćwiczeniowych, a proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Na ocenianym kierunku prowadzi się zróżnicowane formy zajęć dydaktycznych – co potwierdzają zapisy dotyczące metod w sylabusach. Forma zajęć i liczebność grup jest zgodna z Uchwałą Nr 47 Senatu UMK z 26.05.2009 (z późn. zm.). Liczba studentów na poszczególnych latach nie wymaga podziału na mniejsze grupy zajęciowe. Harmonogram zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku odpowiada zasadom higieny procesu nauczania. Platforma *moodle*, zarządzana przez Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania, umożliwia prowadzenia kształcenia na odległość, ale nauczyciele akademicy WT w bardzo ograniczonym stopniu wykorzystują te możliwości, nawet do działań wspomagających proces dydaktyczny.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, iż organizacja procesu kształcenia pozwala na osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w kolejności od najbardziej ogólnych do szczegółowych. Według studentów, liczebność grup dostosowana jest zarówno do możliwości lokalowych, jak i dydaktycznych jednostki i nie wpływa negatywnie na osiąganie zakładanych efektów kształcenia. Proporcja różnych form zajęć umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz dostosowana jest do potrzeb studentów.

Uzdolnieni studenci kierunku studiów mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez realizację Indywidualnego Planu Studiów, natomiast studenci z niepełnosprawnościami – poprzez realizację Indywidualnej Organizacji Studiów. Zasady indywidualnego trybu studiowania określa Regulamin Studiów UMK w Toruniu wprowadzony Uchwałą Nr 57 Senatu UMK w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2015 roku.

1.5.8. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 64 Rektora UMK z 11.05.2012 w sprawie wprowadzenia w UMK jednolitego modelu kształcenia nauczycieli na studiach wyższych, organizacją praktyk przedmiotowo-metodycznych zajmuje się jednostka prowadząca kierunek, a praktyk pedagogicznych – Wydział Nauk Pedagogicznych UMK. Studenci wizytowanego kierunku odbywają praktyki przedmiotowo-metodyczne (III i IV rok – odpowiednio miejsce praktyk: szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, łącznie 130 godz.) i praktykę pedagogiczną (rok II, 30 godz.). Praktyki w łącznym wymiarze 160 godz. są zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17.01.2012. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk normuje *Instrukcja praktyk przedmiotowo-metodycznych Wydziału Teologicznego* oraz *Regulamin praktyki pedagogicznej UMK*. Efekty kształcenia i metody ich weryfikacji opisano w sylabusach praktyk. Praktyki odbywają się w różnych szkołach, z którymi WT współpracuje od lat na podstawie umów o współpracy. Liczba placówek jest dostosowana do liczby studentów, co potwierdzili studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA.

Efekty i treści kształcenia dla obydwu typów praktyk oraz ich termin realizacji zgodne są z efektami kształcenia zakładanymi dla studiów na ocenianym kierunku. Zarówno zasady odbywania praktyk, jak i zasady zaliczania są studentom w prawidłowy sposób udostępniane.

Praktyki koordynuje wydziałowy opiekun praktyk, który odpowiada za nie merytorycznie. Opiekunowie praktyk w jednostce otrzymują za tę pracę symboliczną gratyfikację finansową. Procedury dokumentowania i zaliczania praktyk są poprawne i dokonują się na podstawie dzienniczka praktyk, opinii opiekuna ze strony placówki oraz sprawozdania studenta. Zaliczenie praktyk odbywa się po rozmowie z wydziałowym opiekunem praktyk. Dokumentacja praktyk przechowywana jest do zakończenia studiów.

1.5.9. Program studiów pozwala na kształcenie studentów spoza kraju, oferując specjalności z rozszerzonym językiem włoskim lub hiszpańskim. Ponadto zdecydowana większość kadry dydaktycznej posługuje się przynajmniej jednym językiem kongresowym. Jednostka uczestniczy w programie Erasmus+, w ramach którego zapraszani są profesorowie z zagranicy. Studenci kierunku teologia mogą korzystać z wykładów ogólnouniwersyteckich, prowadzonych przez wykładowców WT w kilku językach obcych: włoskim, niemieckim, hiszpańskim, angielskim. W ramach konferencji naukowych studenci mogą uczestniczyć w wykładach zagranicznych profesorów. Nauczyciele i studenci uczestniczą w międzynarodowym programie *Scientia et fides*, w ramach którego organizowane są wspólne interdyscyplinarne otwarte seminaria naukowe na temat relacji między

naukami przyrodniczymi a teologią. Podobny charakter mają spotkania otwarte podejmujące temat Camino de Santiago i wartości związanych z pielgrzymowaniem po Europejskim Szlaku Kulturowym. Na jego kanwie i w oparciu o transfer doświadczenia powstaje podobna struktura na Uniwersytecie w Santiago de Compostela. Studenci bardzo pozytywnie ocenili stworzoną przez jednostkę możliwość uczestnictwa w zajęciach ogólnouniwersyteckich prowadzonych w języku angielskim. Jako słabszą stronę lektoratów z języka obcego wskazali brak słownictwa specjalistycznego związanego tematycznie z wizytowanym kierunkiem studiów.

1.6.1. Kryteria i zasady rekrutacji na ocenianym kierunku na rok akademicki 2015/2016 określa Uchwała Nr 74 Senatu UMK z 27 maja 2014 roku, zaś szczegółowe zasady rekrutacji na kierunku – Załącznik Nr 17 do Uchwały. Rekrutacja odbywa się na podstawie konkursu świadectw, a pod uwagę brany jest wynik z egzaminu maturalnego z jednego ze wskazanych przez kandydata przedmiotów [do wyboru: język polski (część pisemna), język obcy nowożytny (część pisemna), matematyka, biologia, geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, filozofia lub historia sztuki]. W przypadku teologii kapłańskiej konkurs świadectw poprzedza rozmowa kwalifikacyjna z przełożonym WSD. Zasady rekrutacji dostępne są na stronie internetowej jednostki. Polityka rekrutacyjna respektuje zasadę zapewnienia wszystkim kandydatom równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Przyjęte kryteria pozwalają na właściwy dobór kandydatów do podjęcia studiów na kierunku teologia. W ramach zapewniania równych szans oferuje się także wsparcie w procesie kwalifikacyjnym i jego konieczne modyfikacje dla osób z niepełnosprawnością. Informacje o wymaganiach rekrutacyjnych i kryteriach kwalifikacji są dostępne, aktualne i zrozumiałe dla przeciętnego kandydata. W opinii studentów wymagania rekrutacyjne dostosowane są do specyfiki wizytowanego kierunku studiów.

1.6.2. Uchwała Nr 91 Senatu UMK z 26.03.2015 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu oraz Zarządzenie Nr 51 Rektora UMK z 26.04.2016 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu określają zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Jednostka prowadząca oceniany kierunek nie dokonała jeszcze implementacji rozporządzeń władz centralnych Uczelni. Procedura przyjęta w UMK pozwala na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Tryb i zasady potwierdzania efektów uczenia się poza Uczelnią przyjęte dla UAM są zgodne z warunkami określonymi w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym w art. 170e-170g.

1.7.1. Sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia na kierunku teologia odbywa się na podstawie prac etapowych, zaliczeń na ocenę, egzaminów oraz pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Każdemu przedmiotowi przypisane zostały efekty kształcenia podlegające weryfikacji i dotyczy to także języków obcych. Mając na uwadze realizację założonych efektów kształcenia, dobiera się zróżnicowane metody ich weryfikacji. Metody oceniania są przedstawiane przez nauczycieli akademickich na początku każdego semestru zajęć. Dominują egzaminy ustne oraz pisemne, studenci często przygotowują również prace zaliczeniowe (esej, referat, prezentacje) na zadane lub wybrane tematy. W odniesieniu do ćwiczeń sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia realizowane jest na bieżąco poprzez ocenę przygotowania do zajęć i aktywności studentów na zajęciach. W czasie spotkania z ZO PKA studenci uznali, że sposoby weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są adekwatne do ich treści. Potwierdzają to analizy zapisów z sylabusów przedmiotowych. Zasady procesu dyplomowania określa Zarządzenie Nr 59 Rektora UMK z 28.05.2009 w sprawie procedury ukończenia studiów wyższych w UMK oraz Zarządzenie Nr 45 Rektora UMK z 18.04.2016 o postępowaniu w sprawie nadania tytułu zawodowego w UMK w Toruniu. W procesie przygotowywania pracy dyplomowej studenci uczestniczą w seminariach i są oceniani na podstawie pracy z opiekunem i dyskusji w ramach seminarium dyplomowego. Na całość egzaminu dyplomowego składa się w przypadku wizytowanego kierunku egzamin „ex universa teologia” oraz obrona pracy dyplomowej.

ZO PKA stwierdza, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo. Ocena prac dyplomowych jest poprawna i adekwatna, zaś same prace są na dobrym poziomie, co potwierdziła analiza losowo wybranych prac dyplomowych (Załącznik nr 4).

Na kierunku prowadzi się archiwizację dokumentacji procesu kształcenia w postaci prac etapowych,

testów, wypełnionych dzienników praktyk. Analiza tej dokumentacji pokazuje, że prace etapowe były oceniane obiektywnie, kryteria oceny były w zasadniczej większości czytelne i przejrzyste. Prace wskazują na zróżnicowany poziom wiedzy studentów na temat przedmiotu wykładu. Jedynie w jednym przypadku udokumentowano przekazanie studentom informacji zwrotnej na temat uzyskanych wyników i możliwości skorygowania swojej wiedzy (Załącznik nr 3).

1.7.2. Na ocenianym kierunku stosowane są przejrzyste kryteria zapewniające transparentność systemu oceniania. Podstawowe zasady systemu sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określa Regulamin Studiów UAM. Metody oceny wynikają bezpośrednio z formy prowadzenia zajęć i są prezentowane przez nauczycieli akademickich na początku semestru. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia opisano przy każdym przedmiocie i module (sylabus) i są one porównywalne. Jednoznaczne kryteria sprawdzania stosuje się także w ocenie efektów uzyskanych w ramach praktyk zawodowych. W przypadku egzaminów dyplomowych egzamin odbywa się komisyjnie, składają się na niego odpowiedzi na pytania postawione przez wszystkich członków komisji. Pytania odnoszą się zarówno do dyscypliny kierunkowej (egzamin *ex universa*), jak i do pracy dyplomowej.

Studenci w czasie spotkania z ZO PKA potwierdzili, że są zapoznawani przez nauczycieli akademickich z ustalonymi zasadami w czasie pierwszych zajęć, a zasady te są konsekwentnie realizowane. Studenci obecni na spotkaniu przyznali, że mają dostęp do sprawdzonych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, a także mogą uzyskać informację zwrotną o popełnionych błędach. W ocenie studentów wpływa to pozytywnie na transparentność systemu ocen i poczucie obiektywizmu oceniania. Opinie studentów potwierdzone zostały przez ewaluację protokołów dyplomowych. Na kierunku nie stosuje się metod kształcenia na odległość.

Na Wydziale opracowano i wdrożono w postaci uchwały nr 51 Rady Wydziału WT z dnia 19 listopada 2015 roku zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nietycznych związanych z popełnieniem plagiatu.

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na kierunku teologia na Wydziale Teologicznym UMK odpowiada misji i strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i współbrzmi ze strategią Wydziału Teologicznego UMK. Analiza realizowanej koncepcji kształcenia pokazuje, że na ocenianym kierunku korzysta się z krajowych i międzynarodowych doświadczeń, co daje możliwość doskonalenia koncepcji kształcenia. Plany rozwoju kierunku uwzględniają zmiany zachodzące w dyscyplinach teologicznych, zwłaszcza w teologii moralnej, bioetyce oraz katechetyce i teologii pastoralnej. Polityka perspektywiczna zorientowana jest na zmieniające się potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Chłonność rynku pracy w odniesieniu do absolwentów ocenianego kierunku umożliwia zatrudnienie zasadniczej większości wykształconych teologów.

Zatwierdzone efekty kształcenia dla ocenianego kierunku potwierdzają troskę o ich zgodność z aktualnym stanem wiedzy w obszarach, do których kierunek został przyporządkowany. Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Opis efektów kształcenia przygotowany został zgodnie z zasadami wprowadzania KRK dla szkolnictwa wyższego. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych, niezbędnych w działalności badawczej, pracy zawodowej i w dalszej edukacji. Studenci pozytywnie ocenili sposób sformułowania, realność i weryfikowalność efektów kształcenia dla ocenianego kierunku.

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja procesu kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Realizacja procesu dydaktycznego jest poprawna, profesjonalna i zorientowana na jakość kształcenia, tak od strony wyodrębnienia przedmiotów, jak i wyznaczonego wymiaru godzinowego. Istnieje możliwość adaptacji procesu kształcenia do potrzeb studentów z niepełnosprawnością oraz wybitnie uzdolnionych.

Analiza przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów rekrutacji określonych w Uchwale Senatu UAM pozwala stwierdzić, iż nie zawierają one przepisów dyskryminujących jakichkolwiek kandydatów i przestrzegają zasady równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Formalnie określony jest też proces wdrażania weryfikacji efektów uczenia się zdobytych poza uczelnią.

Na ocenianym kierunku stworzony został system oceniania zapewniający równe traktowanie wszystkich studentów oraz bezstronność i obiektywizm w ocenianiu. Obowiązujący system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia. Studenci dobrze oceniają zarówno formy prowadzonych zajęć, jak i metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia.

4. Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

- ZO rekomenduje udoskonalenie systemu opieki nad praktykantami.
- Zaleca się umożliwienie studentom uczestniczenia w zajęciach z języka nowożytnego specjalistycznego, jak również wprowadzenie do lektoratów elementów słownictwa specjalistycznego, które w przypadku teologii jest specyficzne.
- Zaleca się udoskonalenie systemu przekazywania studentom informacji zwrotnej o wynikach weryfikacji efektów kształcenia.
- Warto rozważyć podjęcie działań mających na celu stworzenie możliwości studiów na odległość.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1. Uczelnia do minimum kadrowego zaproponowała 16 nauczycieli akademickich (14 samodzielnych pracowników naukowych oraz 2 doktorów).

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on.

Minimum kadrowe dla ocenianego kierunku studiów zostało określone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Spełnione są zapisy § 13 pkt. 1 powyższego rozporządzenia, tj.: „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku

semestru studiów”, a także § 13 pkt. 2, tj.: „nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w niniejszym rozporządzeniu w § 16. 1. 2) na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie teologii – stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Zespół oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez uczelnię osoby. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarach wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia tj. w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych, wskazanych dla tego kierunku studiów w jednej z dyscyplin dziedzin, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Posiadają też wymagane kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, zgodnie z odpowiednią uchwałą Senatu. Obszar nauk humanistycznych swoim dorobkiem reprezentuje 15 osób, a obszar nauk społecznych jedna osoba.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy. Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Ponadto w teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych wraz z potwierdzeniami nostryfikacji dyplomów uzyskanych poza Polską. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Zatem minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich kierunku teologia jest spełnione.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku zgodnie z § 17 ust. 1 pkt. 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) znacznie przewyższa wymagania. Liczba studentów na ocenianym kierunku studiów to - 237. Liczba nauczycieli podanych do minimum kadrowego - 16.

2.2. Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi łącznie 65 osób w tym 16 z minimum kadrowego.. Wśród osób spoza minimum kadrowego jest 21 profesorów i doktorów habilitowanych; 19 doktorów i 9 magistrów. Kadra ocenianego kierunku prowadzi zajęcia w czterech specjalnościach: katechetyczno-pastoralnej, kapłańskiej, oraz teologii ogólnej z językiem włoskim i teologii ogólnej z językiem hiszpańskim. Ogółem jest aż 25 modułów – filozoficzny, biblijny, historii Kościoła, patrystyczny, teologii fundamentalnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, KNS, religiologii i ekumenizmu, teologii duchowości, prawa kanonicznego, teologii pastoralnej, liturgiki, katechetyki, lektoratów języków starożytnych, technologii informacyjno-komunikacyjnych, pracy badawczej, przygotowania do zawodu nauczyciela, wychowania fizycznego, zajęć ogólnouniwersyteckich, lektoratu języka nowożytnego, kapłański. Nauczyciele akademicy wypełniający minimum kadrowe jednolitych studiów magisterskich na kierunku teologia, o profilu ogólnoakademickim, posiadają dorobek naukowy odpowiadający obszarowi kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i teologii, a swoimi zainteresowaniami badawczymi i specjalnościami są w stanie realizować program kształcenia na kierunku teologia w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz seminariów i proseminariów. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku, zarówno należących do minimum kadrowego, jak i tych spoza minimum, jest znaczący i odpowiada założeniom programu kształcenia i efektom kształcenia. W zainteresowaniach badawczych kadry mieszczą się zagadnienia należące do modułu przedmiotów podstawowych i kierunkowych, a także kompetencje specjalistyczne. Kadra jest doświadczona w realizacji badań teologicznych. Pod względem podziału specjalności badawczych struktura kwalifikacji kadry i jej kompetencje są

kompletne i adekwatne względem założeń programowych. Część przedmiotów w trakcie studiów realizowana jest przez nauczycieli akademickich zajmujących się również innymi ważnymi w procesie kształcenia teologicznego dyscyplinami, takimi jak filozofia, pedagogika czy psychologia, prawo kanoniczne, elementy sztuki. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku odznaczają się znacznymi osiągnięciami naukowymi oraz bardzo wysokimi kompetencjami naukowymi i organizacyjnymi.

Pracownicy stanowiący minimum kadrowe realizowali granty NCN (Harmonia), Copernicus Center for Interdisciplinary Studies oraz międzynarodowe Analytic Theology Grant for Interdisciplinary Studies, Theology Grant - Centre for Philosophy of Religion z Uniwersytetu Notre Dame USA współpracujące z Fundacją Templetona; Współpracują z Ministerstwem Kultury Rządu Hiszpańskiego. Ostatni, pozyskany w kwietniu 2016 roku grant nosi tytuł: „Primary and secondary nature of God. Process vs classical theology on personal life of God”. Został przyznany przez Uniwersytet w Innsbrucku i Fundację Templetona.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni podnoszą nieustannie swoje kompetencje przez uczestnictwo w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych oraz współpracę z innymi ośrodkami akademickimi. Prowadzą również badania naukowe, których wyniki są publikowane w monografiach autorskich i wieloautorskich, artykułach naukowych oraz innych publikacjach przyczyniających się do rozwoju dziedziny nauk teologicznych.

2.3. Kadra środowiska teologicznego UMK jest liczna i dobrze wykształcona. Z całą pewnością jest to wielkim atutem Wydziału Teologii. Jej prace naukowe są znane i cenione w kraju. Polityka kadrowa opiera się na zasadach oceny indywidualnego rozwoju naukowego i działań organizacyjnych. Dowodem rozwoju kadry akademickiej w podstawowej jednostce organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek jest ilość przyznawanych tytułów w minionych czterech latach: profesora (7), habilitacji (13), doktoratów (3). Jednostka właściwie i konsekwentnie uczestniczy w międzynarodowej wymianie pracowników naukowych i dydaktycznych. 6 pracowników WT UMK wykładało w minionym okresie sprawozdawczym za granicą, a z zagranicy 23 wykładowców prowadziło zajęcia na wizytowanym Wydziale. Korzystano z programów MOST, Erasmus, prowadzona jest współpraca m.in. z Uniwersytetem w Pampelunie (Hiszpania), Uniwersytetem Laterańskim (Włochy), Tartu (Estonia). Władze Jednostki zapewniają wsparcie finansowe publikacji zewnętrznych, m.in. wspólna seria wydawnicza z Uniwersytetem Laterańskim dotycząca średniowiecznych źródeł liturgicznych, a także monografii zbiorowej w prestiżowym wydawnictwie Brepols. Władze wydziału kładą nacisk na obecność zwłaszcza zagranicznych publikacji pracowników w międzynarodowych bazach bibliograficznych, jak np. Thomistica (z zakresu teologii średniowiecznej) czy Alkuin (z zakresu liturgiki), ale także w ResearchGate oraz Academia.edu, aby zwiększać cytowalność prac w międzynarodowym obiegu naukowym. Pracownicy Wydziału odbywają regularne staże na zagranicznych uczelniach (Rzym i Pampeluna), uczestniczą w Summer schools (np. w Innsbrucku w 2014), opłacanych w całości przez organizatorów, a uczestników wyłania się w drodze konkursów ogólnoswiatowych. O wysokim stopniu umiędzynarodowienia świadczy również członkostwo kadry naukowej w międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych: Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales (FIDEM), European Society for Science and Theology (ESSAT), Internationale Gesellschaft für Theologische Mediävistik e.V., European Society for Catholic Theology, Tomas Aquinas International Society (S.I.T.A.), Associazione degli ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico w Rzymie.

W wewnętrznej polityce awansowej liczą się zasady wspierania rozwoju naukowego obowiązujące w całej uczelni. Obowiązuje system motywacyjny opierający się na corocznym nagradzaniu osób (przez nagrodę Rektora). W tym celu istnieje Komisja ds. Nagród. Młodzi naukowcy otrzymują wsparcie w postaci grantów. Istnieje też system nagradzania zwany „Kartą Doskonałej Uczelni”.

2.4. Na kierunku teologia WT UMK prowadzone są liczne badania naukowe zgodne z obszarem nauk humanistycznych, do którego został przyporządkowany kierunek, oraz z obszaru nauk społecznych. Zdefiniowane dla nich efekty kształcenia mają oparcie w zaawansowanych badaniach naukowych i publikacjach z dziedziny nauk teologicznych i w proporcjonalnej skali z obszaru nauk społecznych (dyscypliny: pedagogika, psychologia, socjologia) i dziedziny nauk prawnych (dyscyplina: prawo kanoniczne). Prace koncentrują się na badaniach z zakresu antropologii, egzegezy i nauk biblijnych,

szeroko rozumianej teologii systematycznej, teologii praktycznej, teologii pielgrzymowania z akcentem na Camino de Santiago (Camino Polaco) oraz z przestrzeni dialogu Scientia et Fides. Obejmują również zakres z pedagogiki i psychologii oraz z prawa kanonicznego.

Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w punktowanych wydawnictwach w kraju i zagranicą. Są to badania w znacznym stopniu zapewniające możliwość kształcenia i kształtowania założonych efektów obszarowych należących do dziedziny nauk teologicznych, w szczególności samodzielnego krytycznego myślenia. Wyniki tych badań widoczne są w interdyscyplinarnych międzynarodowych konferencjach *Fides et Actio*; *Fides, Actio et Cultura*; *Tomizm biblijny*; *TEKA*. Na Wydziale redagowane są trzy wysokopunktowe czasopisma: „Teologia i człowiek”, „Biblica et Patristica Thoruniensia” oraz wydawane w języku angielskim „Scientia et Fides”. Realizowane są też 4 serie wydawnicze przy współpracy z młodymi pracownikami naukowymi i studentami.

Nie widać przeszkód instytucjonalnych w rozwoju kontaktów międzynarodowych kadry, co owocowało wymianą z zagranicznymi ośrodkami w której wzięło udział 62 pracowników Wydziału w minionych latach. 65 pracowników wzięło udział w stażach zagranicznych. Grantów naukowych z NCN – było w minionym okresie sprawozdawczym - 4.

2.5. Program studiów zarówno w module przedmiotów podstawowych i kierunkowych, jak również na seminariach i specjalistycznych zajęciach do wyboru ma odniesienie do kompetencji kadry i jej zainteresowań badawczych. Przedstawione w raporcie samooceny dane są adekwatne do rzeczywistości. Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału w większości przypadków mają zastosowanie w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia. Zajęcia przydzielane są zgodnie z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich i ich kompetencji, oraz przekładają się na program i poziom zajęć. Nauczyciele akademicy włączają w projekty badawcze studentów i młodszych pracowników naukowych. Rozbudowane w liczbie 25 moduły przyczyniają się do zdobywania przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych. Nauczyciele akademicy aktualizują i poszerzają treści zajęć, wykorzystując wyniki prowadzonych przez siebie badań i rozwój kompetencji dydaktycznych. W zakresie badań naukowych nauczycieli akademickich mieści się tematyka podejmowana w pracach magisterskich studentów.

3. Uzasadnienie

Wymagania odnośnie dotyczące minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione całkowicie. Liczba i struktura kompetencji nauczycieli wliczanych do minimum nie budzi żadnych wątpliwości.

Skupione na Wydziale Teologii katedry i współpracujące zakłady reprezentujące swym profilem badawczym dziedzinę nauk teologicznych mają wystarczającą, kompletną i bardzo liczną kadre zapewniającą minimum kadrowe dla prowadzenia teologicznych jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim. Kadra dysponuje bardzo wysokimi kompetencjami w zakresie podstawowych i kierunkowych zajęć w teologii, filozofii, i prawie kanonicznym.

Polityka kadrowa wspiera skutecznie indywidualny rozwój nauczycieli akademickich i liczni z nich są wizytówką Uniwersytetu, ale brak zwiększonego naboru studentów w przyszłości może zagrażać stabilizacji kadry i odtwarzaniu jej potencjału. Współpracę krajową gwarantują jednostki Wydziału w postaci seminariów diecezjalnych we Włocławku i Pelplinie. Współpraca międzynarodowa jest obfita i niewątpliwie pozostaje dużym atutem Wydziału. Należałoby wszakże zwrócić większą uwagę na skonsolidowanie tej współpracy i większe umiędzynarodowienie Wydziału.

Środowisko jest bardzo aktywne naukowo i twórcze w reprezentowanych dziedzinach badawczych. Posiadana kadra naukowa i jej kwalifikacje owocują proporcjonalnie dużą liczbą projektów międzynarodowych. Pewną słabością jest niska obecność publikacji naukowych w renomowanych wydawnictwach międzynarodowych.

Z powyższego opisu stanu faktycznego, uwzględniając wysoką aktywność naukową pracowników Wydziału i ich merytoryczne przygotowanie, można stwierdzić, że przekłada się ono na kompetentną i aktualizowaną naukowo dydaktykę oraz doskonalenie kształcenia.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1. WT UMK podejmuje współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Na podstawie umowy z przedsiębiorstwem *Nova Trading S.A.* powołano w 2014 r. fundację *Pro Futuro Theologiae*, mającą na celu wspieranie kształcenia studentów i dofinansowywanie badań naukowych. Włączając się w inicjatywy kulturalno-oświatowe województwa kujawsko-pomorskiego pracownicy Wydziału Teologicznego zyskują granty urzędu miasta i urzędu marszałkowskiego na konferencje i wydawnictwa z zakresu rodziny i kultury lokalnej oraz propagowania Camino de Santiago. Wraz z Polskim Towarzystwem Ludoznawczym pracownicy WT złożyli projekt dotyczący obrzędowości rodziny. Wydział współpracuje z Ośrodkiem Chopinowskim w Szafarni (zespół kameralny *Portamus Gaudium*) w zakresie promocji muzyki kościelnej. Prowadzi też współpracę organizacyjną w Ośrodku Caritas we Fryburgu.

W ramach organizacji praktyk przedmiotowo-metodycznych WT prowadzi współpracę z 19 szkołami, z którymi UMK ma zawarte odpowiednie umowy. W ocenie efektów kształcenia brane są pod uwagę opinie nauczycieli religii – opiekunów praktyk, metodyków nauczania religii, ekspertów MEN do spraw awansu zawodowego nauczycieli oraz kurialnych wizytatorów katechetycznych.

Do interesariuszy zewnętrznych dostarczających informacji o wymaganiach i specyfice rynku potrzeb edukacyjnych regionu należą nade wszystko Kurie Biskupie, Sądy Biskupie, Wydziały Katechetyczne, Wydziały Duszpasterskie, Wyższe Seminarium Duchowne w Pelplinie i Włocławku, szkoły katolickie (w Toruniu, Włocławku, Gdyni) oraz ośrodki pomocy społecznej (*Caritas, Cyrenejczyk, Monar*). Rada WT UMK uchwałą z dn. 26 marca 2014 roku powołała Zespół Interesariuszy Zewnętrznych do wspierania procesu określania efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji. Przedstawiciele tego gremium są włączeni do Wydziałowej Rady ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów Wydziału Teologicznego.

3.2.

Wydział Teologiczny na kierunku teologia nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. W procesie dydaktycznym podejmuje współpracę z otoczeniem zewnętrznym, dotyczy to przede wszystkim prowadzenia praktyk przedmiotowo-metodycznych. Zgodnie z wytycznymi Uczelni, WT co roku podpisuje umowę z nauczycielami zatrudnionymi w szkołach, gdzie prowadzone są praktyki. Obok tego UMK ma podpisane umowy z 19 szkołami w Toruniu, w których studenci odbywają praktyki pedagogiczne.

2. Uzasadnienie

Działania z zakresu współpracy z otoczeniem zewnętrznym w procesie kształcenia zostały szczegółowo określone w Misji i Strategii WT UMK. Współpraca w realizacji procesu dydaktycznego służy właściwemu przygotowaniu studentów do podjęcia pracy zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturalnego. Wydział podejmuje współpracę z instytucjami kościelnymi, edukacyjnymi, opiekuńczo-wychowawczymi i kulturalnymi, tym samym powiększając zasoby potencjalnych pracodawców dla swoich absolwentów. Istotne są także rozmowy z opiekunami praktyk, indywidualne spotkania z przedstawicielami pracodawców z Torunia i regionu oraz wymiana poglądów z pracownikami instytucji, w których studenci odbywają praktyki. Nie wszystkie te działania są sformalizowane i nie są poparte odpowiednimi umowami.

Podczas spotkania z ZO pracownicy podkreślali, iż współpraca z interesariuszami zewnętrznymi daje

dobrze, oczekiwane rezultaty, przede wszystkim zadowolenie studentów, którzy mogą weryfikować swoją wiedzę oraz doskonalić umiejętności już nabyte, jak również nabywać nowe. Jednocześnie brane są pod uwagę sugestie interesariuszy w modyfikacji programu nauczania. Dobór partnerów zewnętrznych jest zgodny z założonymi efektami kształcenia dla przyjętych obszarów kształcenia. Nadto, zarówno kadra akademicka, jak i studenci angażują się w działalność środowiskową, a przez to poznają rynek pracy i wdrażają się w aktywności społeczne.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1. Wydział Teologii UMK, który realizuje studia na kierunku teologia ze swoimi czterema specjalnościami dysponuje osobnym gmachem gruntownie zmodernizowanym do celów naukowo-dydaktycznych o łącznej powierzchni 3476 metrów kwadratowych. Posiada 3 sale multimedialne o łącznej liczbie 534 miejsc, w których znajdują się urządzenia do nagłośnienia, projektory LCD, często klimatyzacja, notebooki, ekrany, rzutniki na folie. Jednostka posiada 3 sale audytoryjne o liczbie 132 miejsc dobrze technicznie zaopatrzone; 9 sal seminaryjnych o łącznej liczbie 215 miejsc. Jeden pokój doktorantów z rzutnikiem, foliografem, drukarką, tablicą multimedialną, notebookiem; 8 pomieszczeń dla katedr i zakładów z liczbą 82 miejsc i pełnym wyposażeniem. Pokój profesorski z dostępem do ksero dla 8 osób.

Studenci mogą korzystać z komputerów z dostępem do Internetu (12 stanowisk) w Bibliotece Wydziałowej, oraz poprzez bezprzewodowy dostęp do sieci EduRoam na terenie całego obiektu. Dostęp do Internetu jest zapewniony także we wszystkich salach dydaktycznych. Do dyspozycji osób prowadzących zajęcia i korzystających z nich są ponadto drukarki, skanery i laptopy.

4.2. Studenci mogą korzystać ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej, Bibliotek Wyższych Seminariów Diecezjalnych w Toruniu, Włocławku i Pelplinie (każda posiada ponad 100 tysięcy woluminów i prenumeratę 200 czasopism), ale także z Biblioteki i Czytelni Wydziałowej (ponad 12 tysięcy woluminów książek i ponad 4 tysięcy czasopism). Biblioteka udostępnia 180 tytułów czasopism, w tym część on-line. Stworzony system biblioteczno-studyjny daje możliwość i zapewnia wszechstronny dostęp do zbiorów (w tym zalecanych w sylabusach) i prowadzenia prac badawczych i dydaktycznych zarówno dla pracowników nauki, jak i studentów. Sale i pracownie są dostępne w godzinach zajęć. Biblioteka UMK poprzez stworzoną sieć umożliwia dostęp do 69 baz danych (m.in. Atla Religion Database, ISTOR, SCOPUS). Umożliwia też dostęp do zasobów bibliotecznych studentów z niepełnosprawnością ruchową. Wydział posługuje się systemem USOS, ale korzysta też z zintegrowanej platformy edukacyjnej *moodles* prowadzonej przez Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii.

4.3. Wydział Teologiczny UMK dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą dydaktyczną i naukową w

pełni wystarczającą na realizowanie programu kształcenia na kierunku teologia i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych. Baza dydaktyczna jest wystarczająca zarówno w Toruniu, jak i w seminariach duchownych Pelplinie i Włocławku, których alumni są studentami Wydziału. Wydział zapewnia studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, zapewnia dostęp do obowiązkowej lektury, posiada też nowoczesną czytelnię i stanowiska komputerowe. Wydział, nie prowadzi kształcenia online.

3. Uzasadnienie

Jednostka dysponuje bardzo dobrą bazą dydaktyczną do prowadzenia kształcenia na kierunku teologia. Zapewnia ona właściwą realizację efektów kształcenia dla tego kierunku oraz badań naukowych.

Baza dydaktyczna w sensie dostępu do sal jest bardzo dobra, przystosowana do rodzaju prowadzonych zajęć oraz liczby studentów na ocenianym kierunku.

Zasobna i skomunikowana z elektronicznymi bazami bibliotecznymi Biblioteka Uniwersytecka i Biblioteka Wydziału oraz Biblioteki Seminaryjne zabezpieczają w pełnym stopniu potrzeby studentów i kadry naukowej.

4. Zalecenia

Sugeruje się stworzenie studia multimedialnego o wszechstronnym zastosowaniu.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1. Ze względu na specyfikę wizytowanego kierunku studiów oraz niewielką liczebność roczników studenci wizytowanego kierunku studiów mają możliwość bezpośredniego kontaktu nauczycielami akademickimi w trakcie godzin konsultacji, a także w innym ustalonym wspólnie z nauczycielem akademickim terminie. Studenci wyrazili opinię, iż wszelkie problemy, skargi czy wnioski zgłaszają bezpośrednio do Władz Dziekańskich, jeżeli nie mogą ich rozwiązać osobiście. W opinii studentów i Władz Jednostki jest to metoda najszybsza i najskuteczniejsza.

Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wynika, iż lektury zalecane przez nauczycieli akademickich w sylabusach oraz dodatkowe materiały dydaktyczne przekazywane bezpośrednio studentom wspierają ich w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku studiów biorą udział w badaniach naukowych w trakcie realizacji pracy dyplomowej oraz podczas działalności w kole naukowym.

Studenci wizytowanego kierunku studiów zrzeszają się w 2 kołach naukowych: Kole Młodych Teologów i Kole Naukowym *Cooperatores Veritatis im. Benedykta XVI*. Studenci w ramach

działalności w kołach naukowych prowadzoną dyskusje, blogi tematyczne, a także organizują konferencje i seminaria. Ponadto na Wydziale Teologicznym funkcjonuje Zespół Kameralny „Protamus Gaudium” i Pracownia Twórczej Promocji, która zrzesza studentów zainteresowanych działalnością promocyjną Wydziału i organizowaniem dni otwartych, warsztatów czy seminariów.

System pomocy materialnej Jednostki regulowany jest przez Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wprowadzonym Zarządzeniem nr 71 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 2 czerwca 2015 roku. Regulamin ten przewiduje świadczenia zgodne z art. 173 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572 z późn. zm). Stypendia socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi przyznawane są na wniosek zainteresowanego studenta przez Wydziałową Komisję Stypendialną, której skład w większości stanowią studenci. Stypendia Rektora dla najlepszych studentów oraz wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, a także odwołania od decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej rozpatruje Odwoławcza Komisja Stypendialna, której skład w większości stanowią studenci. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż zasady przyznawanie stypendiów są zrozumiałe i przejrzyste sformułowane. Zasady te są powszechnie dostępne, m.in. za pośrednictwem strony internetowej Jednostki.

5.2. Jednostka ma podpisanych szereg umów z uczelniami zagranicznymi, które pozwalają na ciągłą wymianę studentów oraz kadry naukowo–dydaktycznej. Godnym podkreślenia jest czynny udział i zaangażowanie kadry naukowo–dydaktycznej oraz studentów nie tylko w ramach Programu Erasmus+, ale również innych programach międzynarodowych, takich jak Humanities in the European Research Area oraz Humanidades para el mundo contemporáneo. Jednostka ma podpisane porozumienia z zagranicznymi uczelniami prowadzącymi studia na kierunku teologia, na które studenci wizytowanego kierunku mogą wyjechać: (Universidad de Navarra, Pamplona, Hiszpania; The Catholic University in Ružomberok, Słowacja; Papieski Uniwersytet Salezjański Włochy; Instituto Teologico Compostelano – Universidad Pontificia de Salamanca, Hiszpania; Pontificia Università di san Tommaso, Roma; Pontificia Università Lateranense, Roma; Pontificia Università Urbaniana, Roma; Universidad Complutense de Madrid, Hiszpania; Universidad Catolica da Porto, Portugalia; Univ. Freiburg im Br. (Niemcy); Uniwersytet Maltański (Malta); St. Ephrem Ecumenical Research Institute (Indie); Julius-Maximilians-Universität Würzburg, Niemcy; Notre Dame University (USA), Oxford University (Wielka Brytania), University of Tartu, Estonia). Efektywną współpracę z wymienionymi ośrodkami odzwierciedlają również granty międzynarodowe: Grant Ministerstwa Kultury Rządu Hiszpańskiego, Grant Centre for Philosophy of Religion, University of Notre Dame: Divine Providence in Analytical Theology, Grant Fundacji Templetona i Uniwersytetu w Innsbrucku: Primary and Secondary Nature of God. Process vs. Classical Theology on Personal Life of God.

Jednostka zapewnia studentom wizytowanego kierunku studiów możliwość udziału w wymianach międzynarodowych. Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż znają zasady rekrutacji, jednakże większość z nich nie jest zainteresowanych taką możliwością. W ostatnich latach akademickich w wymianie uczestniczyło zaledwie 3 studentów realizujących studia w hiszpańskich uniwersytetach. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie potrafili odnieść się do sposobu rozliczania przedmiotów zrealizowanych w ramach wymiany międzynarodowej. Studenci wizytowanego kierunku studiów mają możliwość udziału w studenckich wymianach krajowych, jednakże nie są zainteresowani tą możliwością.

5.3. Biuro Karier Uniwersytetu Mikołaja Kopernika jest prężnie działającą jednostką wspierającą studentów we wchodzeniu na rynek pracy. Pracownicy Biura Karier oferują studentom wizytowanego kierunku studiów doradztwo zawodowe, a także warsztaty i szkolenia z przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, radzenia sobie ze stresem, czy kompetencji miękkich. Rocznie ze szkoleń i warsztatów organizowanych przez Biuro korzysta ponad 2 tysiące studentów Uniwersytetu. Pracownik odpowiedzialny za współpracę z Wydziałem Teologicznym wyraził opinię, iż studenci wizytowanego kierunku studiów biorą czynny udział w organizowanych przez Biuro szkoleniach i warsztatach.

Studenci wizytowanego kierunku studiów mają możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych prowadzonych przez kadre wizytowanego kierunku studiów. Uczestniczą również w konferencjach i

publikacjach naukowych (w latach 2012-2015 wydano 30 publikacji z udziałem studentów). Jednostka zapewnia wsparcie samorządowi studenckiemu w formie zaplecza lokalowego oraz środków na działalność. W opinii przedstawicieli samorządu studenckiego wsparcie to jest adekwatne do potrzeb.

5.4. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika funkcjonuje pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych. Infrastruktura dydaktyczna jaką dysponuje Jednostka dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. poprzez zastosowanie podjazdów czy wind schodowych. Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni przepisami, studenci niepełnosprawni mają prawo do wsparcia oferowanego przez asystentów, do alternatywnego rejestrowania wykładów (poprzez nagrywanie treści, robienie zdjęć), a także realizacji procesu kształcenia w formie Indywidualnej Organizacji Studiów. Z informacji przedstawionej przez Władze Jednostki w trakcie wizytacji wynika, iż na wizytowanym kierunku studiów nie studiuje osoby, w stosunku do których uruchomione zostałyby powyższe możliwości, ze względu na brak złożonych wniosków w tym zakresie.

5.5. Studenci wizytowanego kierunku studiów bardzo pozytywnie ocenili obsługę administracyjną. Studenci wyrazili opinię, iż są to osoby kompetentne do zajmowanych stanowisk, a godziny przyjęć studentów są dostosowane do potrzeb i możliwości godzinowych studentów.

Studenci wizytowanego kierunku studiów mają dostęp do wszelkich informacji związanych z tokiem studiów, procesem kształcenia czy sprawami socjalno-materialnymi za pośrednictwem dziekanatu, strony internetowej Jednostki oraz systemu USOS.

3. Uzasadnienie

Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, jednakże oferta w opinii studentów jest na poziomie niewystarczającym. Studenci wizytowanego kierunku studiów mają możliwość udziału w badaniach naukowych realizowanych w Jednostce. Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia

Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zwiększenie wykorzystania przez studentów możliwości udziału w wymianach studenckich, np. upowszechniania informacji wśród studentów, zwiększenia liczby Jednostek współpracujących.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

- 6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach
- 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena - wyróżniajaco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, zmodernizowany w 2014 r., jest częścią Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zgodnie z przyjętą polityką jakości Wydział Teologiczny dba o doskonalenie jakości kształcenia na studiach wyższych, na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów, studiach doktoranckich oraz studiach podyplomowych i innych formach kształcenia. W tym celu jednostka dokłada starań, aby m.in. udostępniać wiedzę odpowiadającą obecnemu stanowi nauki, wychodzić na przeciw oczekiwaniom studentów w zakresie usług edukacyjnych, uwzględniać w ofercie edukacyjnej aktualne potrzeby rozwojowe społeczeństwa, tworzyć odpowiednie warunki do rozwoju oraz kształcenia studentów, zapewnić studentom wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, tworzyć odpowiednie warunki do rozwoju naukowego i doskonalenia umiejętności dydaktycznych oraz kompetencji społecznych pracowników, kształtować świadomość pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych związaną ze znaczeniem jakości ich pracy, zapewnić wysoki poziom i stały rozwój profesjonalny kadry administracyjnej, prowadzić badania naukowe i prace rozwojowe korzystając z najnowszych osiągnięć nauki, współpracować z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowobadawczymi oraz edukacyjnymi, współpracować z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, zapewnić wysoki poziom infrastruktury, nowoczesne wyposażenie pracowni dydaktycznych, dostęp do materiałów dydaktycznych i najnowszej literatury naukowej oraz korzystania z technologii informacyjnej jako wsparcia procesu dydaktycznego, a także doskonalic system zarządzania jakością. Do sformułowanych w tym kontekście celów Wydziału należy doskonalenie jakości kształcenia rozumiane jako podnoszenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia, a także doskonalenie organizacji pracy na Wydziale, rozumiane jako ulepszanie wewnętrznych procesów zachodzących na Wydziale, które umożliwiają osiąganie wysokiej jakości kształcenia oraz przekładają się na zadowolenie pracowników i studentów, atmosferę i efektywność pracy, renomę i efekty ekonomiczne Wydziału. Odpowiedzialnymi za realizację założeń systemu jakości kształcenia są Dziekan, Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Rada ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów, a także pracownicy naukowo-dydaktyczni.

6.1.1. Zgodnie z postanowieniami systemu projektowanie efektów kształcenia i ich zmian obejmuje czynności związane z tworzeniem i zatwierdzaniem nowych kierunków studiów (specjalności), przygotowaniem, aktualizacją i przyjęciem sylabusów, a także wprowadzaniem zmian w programach kształcenia i planach studiów (specjalności) z zapewnieniem dostępu do informacji o nich interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym. Procedura opracowania koncepcji ocenianego kierunku studiów obejmowała wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju Wydziału oraz misją Uczelni, opracowanie programu kształcenia z uwzględnieniem konieczności sformułowania spójnych efektów kształcenia, określonych przy współdziałaniu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przygotowanie programu studiów, w tym planu studiów, doboru nauczycieli akademickich, zapewnienia infrastruktury umożliwiającej realizację celów, przedstawienie do zaopiniowania propozycji zakładanych efektów kształcenia Wydziałowej Radzie ds. Efektów Kształcenia i

Programów Studiów oraz Samorządowi Studenckiemu. Wprowadzanie zmian w programach kształcenia i planach studiów obejmuje czynności związane z opracowaniem zmodernizowanych programów i planów studiów przez Wydziałową Radę ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów, a następnie ich przedstawienie Radzie Wydziału celem podjęcia uchwały w tej sprawie (do końca kwietnia roku poprzedzającego rok akademicki, od którego miałyby obowiązywać zmiany). Przy projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian Władze kierunku dbają o zachowanie specyfiki Wydziału, który realizuje badania z zakresu teologii pielgrzymowania (Droga św. Jakuba) oraz myśli teologicznej św. Tomasza z Akwinu, wyróżniającej jednostkę spośród innych wydziałów teologicznych w Polsce.

W proces oceny zakładanych efektów kształcenia Władze ocenianego kierunku włączają przedstawicieli otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Związek kierunku teologia z podmiotami gospodarczymi (*Nova Trading S.A.*) pozwolił na powołanie w 2014 r. fundacji *Pro Futuro Theologiae*, która wspiera kształcenie studentów i prowadzone na Wydziale badania naukowe. W propagowaniu szlaku Camino de Santiago oraz życia kulturalnego w województwie kujawsko-pomorskim, a także inicjowaniu aktywności naukowych promujących muzykę kościelną, wydział współpracuje z Ośrodkiem Chopinowskim w Szafarni (zespół kameralny *Portamus Gaudium*). W organizację praktyk przedmiotowo-metodycznych włączają się liczne szkoły z regionu. Pod uwagę brane są opinie nauczycieli religii – opiekunów praktyk, metodyków nauczania religii, ekspertów Ministerstwa Edukacji Narodowej do spraw awansu zawodowego nauczycieli, wizytatorów diecezjalnych, z którymi wydział utrzymuje stały kontakt. W celu dostosowania efektów kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy Wydział Teologiczny współpracuje m.in. z interesariuszami zewnętrznymi, do których należą: Kościół katolicki (Kurie Biskupie, Sądy Biskupie, Wydziały Katechetyczne, Wydziały Duszpasterskie, Wyższe Seminarium Duchowne), szkoły katolickie (w Toruniu, Włocławku, Gdyni), a także ośrodki pomocy społecznej. Interesariusze zewnętrzni są włączeni do Wydziałowej Rady ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów Wydziału Teologicznego przez co zapewniony jest ich udział w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji. Ponadto oceny zakładanych efektów kształcenia dokonują pracodawcy oraz absolwenci kierunku, co służy przeprowadzeniu przez nich ewaluacji efektów kształcenia oraz pozyskaniu opinii aktualnych lub potencjalnych pracodawców na temat efektów kształcenia osiąganych przez absolwentów kierunku (badanie jest przynajmniej raz w roku prowadzone przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia).

Skuteczności systemu w tym zakresie dowodzi np. zdiagnozowanie konieczności aktualizacji składu Rady o nowych studentów, w celu zapewnienia ich udziału w stopniu zapewniającym pełną reprezentację interesów studenckich, a także rozszerzenie jej składu o nowego interesariusza zewnętrznego. Uwzględniając rozwój kierunku i Wydziału kolejną aktualizację składu interesariuszy zaplanowano w przyszłym roku akademickim.

Przygotowane procedury należy uznać za kompleksowe i w pełni pozwalające na doskonalenie realizowanego procesu kształcenia. Potwierdzeniem postępowania zgodnie z przyjętymi zasadami jest analiza protokołów Rady Wydziału z ubiegłych lat, prowadzonej korespondencji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także notatek i sprawozdań potwierdzających konsultacje prowadzone wśród różnych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Doskonalenie programów kształcenia, poprzez przeprowadzanie skutecznych działań naprawczych, realizowane jest z wykorzystaniem wyników oceny efektów kształcenia przez Wydziałową Radę ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów, Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia. Jest ono przede wszystkim konsekwencją ewaluacji efektów kształcenia i obejmuje czynności związane ze zmianami w programach kształcenia oraz ich rocznymi przeglądami. Dokonywanie zmian w programach obejmuje: wykorzystanie wniosków z weryfikacji efektów kształcenia, sprawdzenie zgodności programów kształcenia ze Strategią Rozwoju WT UMK, sprawdzenie zgodności programów kształcenia z obowiązującym stanem prawnym, sprawdzenie poprawności przypisania punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia (badanie odbywa się przynajmniej raz w roku), analizę opinii studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych, przyszłych pracodawców absolwentów WT UMK, absolwentów oraz pracowników na temat programów kształcenia. W następstwie analizy sporządzany jest raport zawierający wnioski i zalecenia służące doskonaleniu efektów kształcenia oraz programów studiów. Ich przykładem jest korekta kierunkowych efektów kształcenia, dokonana na skutek zdiagnozowania

przez system braku możliwości ich weryfikacji (np. K_K09, K_K10, K_W17).

6.1.2. Analiza i ocena osiągniętych efektów kształcenia dokonywana jest przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, która przygotowuje raport oceny własnej jednostki oraz zaleca i proponuje konkretne działania doskonalące programy kształcenia oraz Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Monitorowaniu służą: analiza raportów indywidualnych i zbiorczych sporządzonych na podstawie studenckich kwestionariuszy oceny zajęć dydaktycznych oraz analiza arkuszy hospitacyjnych zajęć dydaktycznych pod kątem osiągania zakładanych efektów kształcenia. Raz w roku, przed rozpoczęciem roku akademickiego, wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia wraz z członkami Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia sprawdza sylabusy pod kątem ich zgodności z opisami modułów/przedmiotów, zwłaszcza w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia, kompletności i czytelności danych. Prace nad opracowaniem sylabusów prowadzone były zgodnie z przyjętym harmonogramem obejmującym kompleksowe procedury w zakresie szkolenia pracowników, opracowania dokumentów, weryfikacji ich poprawności, powtórnego szkolenia, dopracowania sformułowanych treści, omówienia dostrzeżonych błędów, a następnie cykliczne badanie zgodności ich przygotowania z przyjętymi postanowieniami. Corocznie przygotowwany jest raport z kontroli sylabusów, a dostrzeżone w nim uchybienia (np. niezgodność pokrycia efektów kierunkowych) poddawane korekcie. Analiza sylabusów, w których dokonano zmian merytorycznych w stosunku do poprzedniego roku akademickiego, przeprowadzana jest przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia bezpośrednio przed rozpoczęciem zajęć w nowym roku akademickim. Uwagi dotyczące sylabusów Rada przekazuje zainteresowanemu nauczycielowi akademickiemu na piśmie. Ponadto dokonywana jest analiza narzędzi sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia podanych w sylabusach. Przegląd przedstawionej w trakcie wizytacji dokumentacji potwierdził, iż w przypadku, gdy narzędzia sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia, np. szablony testu, listy pytań egzaminacyjnych lub tematów prac opisowych nie są zawarte w sylabusie, osoba dokonująca sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia zobowiązana jest do ich przechowywania przez okres pięciu lat. Na prośbę Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia osoba odpowiedzialna za sprawdzanie osiągniętych efektów kształcenia przekazuje do analizy kopię stosowanych narzędzi (analiza taka odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata). W przypadku poważnych wątpliwości, co do odpowiedniego doboru stosowanych narzędzi, Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia zaleca dokonanie zmian i przeprowadza kolejną analizę w następnym roku akademickim. Na podstawie wyników przeprowadzonych analiz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia sporządza raport oceny narzędzi sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia. Raport jest przekazywany dziekanowi, kierownikowi katedry/zakładu oraz nauczycielowi akademickiemu dokonującemu sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia. Przyjęte i wdrożone procedury systemu obejmują także monitorowanie efektów kształcenia osiąganych w ramach praktyk studenckich. Podstawowym narzędziem w tym zakresie jest analiza gromadzonej dokumentacji praktyk prowadzona w sposób ciągły przez koordynatora praktyk studenckich, który raz w roku przygotowuje zbiorczą ocenę dotyczącą osiągania efektów kształcenia wraz z postulatami zmian doskonalących, która zostaje włączona do rocznego raportu Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Rada ta raz w roku dokonuje kontrolnej analizy dokumentacji odbytych praktyk, która obejmuje co najmniej 10 % studentów danego kierunku oraz sporządza protokół, na podstawie którego podejmowane są ewentualne działania naprawcze dotyczące procesu organizacji i oceny praktyk. Ocena osiągniętych efektów kształcenia potwierdzonych uzyskaniem dyplomu odbywa się poprzez analizę prac dyplomowych, ich recenzji oraz wystawionych ocen (analiza dotyczy co najmniej 10% nowych prac dyplomowych powstałych na danym kierunku studiów) dokonywaną przez samodzielnych nauczycieli akademickich, którzy na podstawie jej wyników sporządzają protokół. Wskazane wyżej analizy służą Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia w opracowaniu rocznego raportu (za rok akademicki), który zawiera ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz propozycje mające na celu udoskonalenie jakości kształcenia na Wydziale w zakresie efektów kształcenia i programów studiów. Raport jest przekazywany do wglądu wszystkim nauczycielom akademickim, wchodzącym w skład minimum kadrowego, którzy mają prawo wnoszenia uwag i sugestii, po uwzględnieniu których raport jest przekazywany dziekanowi. Dziekan dokonuje rocznej oceny efektów kształcenia, która stanowi podstawę prac doskonalących programy kształcenia dla Wydziałowej Rady ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów. Do zdiagnozowanych przez system niedoskonałości w zakresie omawianego

kryterium należy niewystarczające pod względem formalnym przygotowanie studentów do pracy naukowej. Następstwem podjętych działań naprawczych w tym zakresie było opracowanie i wdrożenie dokumentu „Strona formalna pracy dyplomowej wykonanej na Wydziale Teologicznym UMK w Toruniu”, ustanawiającego formalne zasady pisania prac dyplomowych oraz stanowiącego dla studentów przewodnik i wsparcie w zakresie przygotowywanych przez nich prac. Zawarte w opracowaniu uwagi zostały również szczegółowo omówione na proseminarium i seminarium dyplomowym. Kolejną kontrolę losowo wybranych prac magisterskich zaplanowano w roku akademickim 2016/2017.

6.1.3. Na kierunku teologia stosuje się różne metody i formy pracy, które aktywizują studentów i pozwalają im osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Samodzielne uczenie się studenta obejmuje m.in. przygotowanie do zajęć, kolokwiów, egzaminów, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie prac zaliczeniowych (semestralnych, etapowych) w formie pisemnej i elektronicznej (prezentacje), przygotowanie do lekcji w szkole (praktyki przedmiotowo-metodyczne, praktyka pedagogiczna). Proseminarium oraz seminaria naukowe przygotowują oraz umożliwiają udział studentów w prowadzeniu badań z zakresu teologii, co znajduje odzwierciedlenie w pracach magisterskich i publikacjach naukowych studentów. Plan studiów uwzględnia ćwiczenia i konwersatoria, których istotnym elementem jest poznanie metod badawczych, nauka ich stosowania, a także stawianie i rozwiązywanie przez studentów własnych analiz problemowych i badawczych. Sprawdzanie i ocenianie zakładanych efektów kształcenia odbywa się na podstawie zaliczeń na ocenę, egzaminów (dotyczy też języków obcych), pracy dyplomowej wraz z egzaminem *ex universa theologia* i obroną pracy magisterskiej. W odniesieniu do ćwiczeń i konwersatoriów sprawdzanie efektów kształcenia realizowane jest na bieżąco poprzez ocenę przygotowania i aktywności studentów na zajęciach. Kontrola odbywa się także poprzez pisemne sprawdziany, kolokwia oraz prace zaliczeniowe (np. esej, referat, prezentacja). Efekty kształcenia osiągnięte podczas wykładów weryfikowane są często w formie egzaminów ustnych i pisemnych. Przegląd powyższych metod oceny efektów kształcenia pod kątem ich skuteczności dokonywany jest cyklicznie w ramach rocznych przeglądów programów kształcenia. Studentom zapewniony jest wgląd do ocenionych prac i egzaminów pisemnych, możliwość uzyskania informacji o dokonanych przez nich postępach i popełnianych błędach w ramach konsultacji podczas dyżurów, a specjalne procedury przewidziane są wobec studentów niepełnosprawnych (dostosowanie formy egzaminu lub zaliczenia do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, wydłużenie czasu trwania egzaminu lub okresu uzyskania zaliczenia). Uzyskiwane przez studentów oceny zamieszczane są w protokołach systemu USOS w terminach określonych przez Regulamin Studiów.

Poza dokonywaną przez nauczycieli akademickich oceną, weryfikacji zakładanych efektów kształcenia służy ocena efektów kształcenia osiąganych podczas praktyki studenckiej lub dydaktycznej, ocena końcowych efektów kształcenia (w związku z uzyskaniem dyplomu), monitorowanie karier zawodowych absolwentów na rynku pracy, ocena efektów kształcenia przy udziale interesariuszy zewnętrznych (pracodawców oraz absolwentów), a także monitorowanie realizacji efektów kształcenia przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia. Procedury systemu obejmują także działania służące zapobieganiu zjawiskom patologicznym związanym z pracami pisemnymi. Nauczyciel akademicki, który stwierdzi plagiat powinien osobiście zalecić studentowi usunięcie niewłaściwego fragmentu tekstu, sporządzić notatkę z rozmowy i następnie przekazać ją prodziekanowi ds. studentów i dydaktyki. W przypadku powtórzenia się takiej sytuacji sprawę kieruje się do Komisji Dyscyplinarnej. Przy ocenie efektów kształcenia osiąganych w wyniku odbycia praktyki studenckiej lub dydaktycznej wykorzystuje się sprawozdanie z odbycia praktyki studenckiej w formie dzienniczka praktyk (dzienniczek podpisany przez opiekuna praktyki zawiera określenie celu praktyki, opis zrealizowanych zadań, wskazanie na efekty kształcenia osiągnięte podczas praktyk), a także opinię opiekuna praktyki dotyczącą jej przebiegu, wskazującą na efekty kształcenia osiągnięte przez studenta (na podstawie sprawozdania i opinii wydziałowy koordynator praktyk studenckich dokonuje zaliczenia). Przegląd powyższych metod oceny efektów kształcenia pod kątem ich skuteczności dokonywany jest systematycznie w ramach rocznych przeglądów programów kształcenia.

Analiza protokołów Rady Wydziału Teologicznego potwierdza, iż ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia podlega weryfikacji przez Władze kierunku oraz kadrę prowadzącą i wspierającą

proces kształcenia. W następstwie zgłoszonych Wydziałowemu koordynatorowi ds. Jakości Kształcenia przez studentów uwag odnośnie nieprawidłowości w zakresie weryfikacji efektów kształcenia i kryteriów oceniania (np. rozbieżność między wskazanymi w sylabusie przedmiotu informacjami, a stosowanymi w praktyce metodami weryfikacji, konieczność zdecydowanie większego nakładu pracy własnej na zapoznanie się z niezbędną literaturą niż ten wskazany przez nauczyciela akademickiego w sylabusie) przeprowadzono dla nauczycieli akademickich szkolenie „Jakość kształcenia na WT – co zrobiliśmy dobrze, a co możemy zmienić”. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych przez doktorantów i specjalne, skierowane do nich szkolenie na temat form weryfikacji efektów kształcenia i kryteriów oceniania. Do podjętych działań naprawczych i korygujących należy również dalszy monitoring prowadzony przez Koordynatora ds. Jakości Kształcenia zajęć prowadzonych przez doktorantów oraz kontrola sylabusów przedmiotowych wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych pod kątem opisu weryfikacji efektów kształcenia, sposobów i kryteriów oceniania.

6.1.4. Na kierunku teologia zostały przyjęte uczelniane zasady potwierdzania efektów uczenia się, zgodnie z Uchwałą Nr 91 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu oraz Zarządzenie Nr 51 Rektora z 26 kwietnia 2016 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w UMK w Toruniu. Przyjęta procedura pozwala na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Na wizytowanym kierunku studiów dotychczas nie było możliwości wykorzystania powyższej procedury, a zatem skuteczność jej funkcjonowania nie mogła być objęta nadzorem wewnętrznego systemu.

6.1.5. Procedury monitorowania losów absolwentów służą poprawie jakości kształcenia prowadzonego na ocenianym kierunku studiów poprzez zebranie danych zwiększających efektywność realizowanych działań w zakresie prowadzonego kształcenia oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Proces monitorowania obejmuje złożenie na karcie obiegowej w USOS, deklaracji udziału bądź odmowy udziału w badaniach losów absolwentów, badanie, które ma charakter poufny i dokonuje się poprzez przesłanie do absolwenta kwestionariusza (drogą elektroniczną, telefoniczną lub pocztową) w terminie: 6 miesięcy, 3 lat i 5 lat od uzyskania dyplomu ukończenia studiów, a następnie przekazanie opracowanych wyników badań uczelnianemu koordynatorowi ds. jakości kształcenia. Przygotowany przez niego raport zawierający rekomendacje, w następstwie których podejmowane są działania doskonalące, przekazywany jest kolejno władzom Wydziału. Pozyskane tą drogą informacje obejmują jednak bardzo mały zakres interesariuszy i tylko w pewnym stopniu umożliwiają porównanie efektów kształcenia założonych w toku nauczania z rzeczywistymi zadaniami wykonywanymi przez pracujących absolwentów, a także identyfikację efektów kształcenia umożliwiających uzyskanie przez absolwentów uczelni kwalifikacji wymaganych na rynku pracy, w następstwie czego informacje te są wykorzystywane w procesie tworzenia nowych programów studiów oraz wprowadzania modyfikacji ich treści (stworzenie oferty studiów o specjalności z językiem hiszpańskim lub włoskim, otwarcie nowego kierunku studiów „organizacja opieki nad osobą starszą” zgodnego z potrzebami rynku pracy, oferta studiów w formule 30+ uwzględniającej potrzeby dojrzałych studentów którzy rozpoczęli już pracę).

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK w Toruniu dokonuje przeglądu aktualności procedury monitorowania losów absolwentów raz w roku (w ostatnim kwartale). Dostrzegając bardzo małą zwrotność ankiet uniemożliwiającą prawidłową ocenę kształcenia podjęto działania na rzecz zwiększenia świadomości studentów z korzyści wynikających z udziału w badaniach ankietowych po zakończeniu studiów, a co za tym idzie ich wpływu na realizowany w ramach ocenianego kierunku studiów proces dydaktyczny. Do zastosowanych działań korygujących należy również monitorowanie losów zawodowych absolwentów w sposób mniej sformalizowany na podstawie rozmów prowadzonych z wizytatorami dekanalnymi i diecezjalnymi oraz przedstawicielami Wydziałów Katechetycznych, współpracujących z absolwentami ocenianego kierunku.

6.1.6. Doskonalenie jakości kształcenia i organizacji pracy w odniesieniu do praw i obowiązków

pracowników dokonuje się poprzez: ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczyciela akademickiego, hospitowanie nauczycieli akademickich, ocenę kadry wspierającej proces kształcenia, badanie satysfakcji pracowników, motywowanie kadry naukowo-dydaktycznej i pracowników administracji, a także rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Okresowa ocena nauczycieli akademickich, dokonywana przez Wydziałową Komisję Oceniającą, ma na celu sprawdzenie ich przydatności do pracy naukowej i prowadzenia zajęć dydaktycznych. Podstawą dokonywanej oceny jest wypełniony przez pracownika oraz przez kierownika katedry lub zakładu formularz oceny. Oceniany pracownik przekazuje wypełniony formularz kierownikowi, który uzupełnia go o swoją opinię i przekazuje do dziekanatu na tydzień przed posiedzeniem Wydziałowej Komisji Oceniającej. Do formularza oceny zostaje dołączony formularz hospitacji zajęć oraz raport nt. studenckich ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne, przeprowadzone w okresie, którego dotyczy ocena. Pracownik, który nie zgadza się z otrzymaną oceną ma prawo zwrócić się do Uczelnianej Komisji Odwoławczej. Hospitacje zajęć dydaktycznych mają na celu sprawdzenie poziomu zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, systematyczną poprawę jakości kształcenia oraz monitorowanie osiągania efektów kształcenia przypisanych hospitowanym przedmiotom. Hospitacje zajęć na ocenianym kierunku studiów odbywają się co najmniej raz w roku akademickim. Szczególną uwagę zwraca się na zakładane efekty kształcenia zawarte w sylabusie przedmiotu oraz na narzędzia sprawdzające ich osiągnięcie. Z arkuszami hospitacyjnymi zapoznaje się Dziekan i Wydziałowy Koordynator Jakości Kształcenia, który na ich podstawie formułuje raport dotyczący kierunków działań doskonalących wobec procesu kształcenia. Jeśli kierunki działań doskonalących dotyczą efektów kształcenia odpowiedzialnym za ich realizację jest Wydziałowa Rada ds. Dydaktyki i Efektów Kształcenia, w innych zaś przypadkach Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia. Ocena kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się na zakończenie każdego roku akademickiego. Dokonują jej studenci, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych, wypełniając kwestionariusz ankiety, której wyniki są przekazywane dziekanowi wykorzystującemu je w działaniach doskonalących jakość kształcenia. Badanie satysfakcji pracowników również przeprowadza się raz w roku przy pomocy ankiety. Podstawowym sposobem motywowania nauczycieli akademickich jest przyznawanie nagród. Przy rozpatrywaniu wniosku o przyznanie nagrody Wydziałowa Komisja ds. Nagród bierze pod uwagę: rangę osiągnięć naukowych kandydata, udział kandydata w konferencjach naukowych (zwłaszcza zagranicznych), udział w pracach gremiów naukowych, pozyskiwanie grantów badawczych polskich i zagranicznych, ocenę publikacji naukowych. Nauczycielom akademickim, wysoko ocenionym przez studentów przyznawane są nagrody za wysoką jakość pracy dydaktycznej. Podstawowym sposobem motywowania pozostałych pracowników jest również przyznawanie nagród.

Doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, zwłaszcza początkujących i doktorantów, odbywa się poprzez ich udział w kursach organizowanych przez Uniwersytet lub inne jednostki. Służą one rozwijaniu umiejętności dydaktycznych w zakresie komunikacji interpersonalnej w szkole wyższej, sztuki prezentacji, metod aktywizujących, oceniania studentów, nauczania problemowego i kontekstowego, pracy w grupie oraz sztuki pisanie tekstu. Dostępność programu Erasmus + oraz konferencje z udziałem naukowców z zagranicy pozytywnie wpływają na wzrost umiędzynarodowienia działalności kierunku teologia. Kadra naukowo-dydaktyczna coraz częściej nawiązuje kontakty z ośrodkami zagranicznymi, tworząc międzynarodowe zespoły badawcze.

Doskonalenie jakości kształcenia w odniesieniu do aktywności naukowo-badawczej i rozwojowej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów obejmuje czynności związane ze sporządzeniem planu prac naukowobadawczych w katedrze lub zakładzie, sprawdzaniem realizacji badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, weryfikacją zgodności obszaru prowadzonych badań naukowych z kierunkami prowadzonych studiów oraz podnoszeniem poziomu naukowego jednostki. Analiza dokumentacji osób związanych z kształceniem na ocenianym kierunku studiów potwierdza, iż pracownicy naukowcy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, zdobywając kolejne stopnie i tytuły naukowe. Zadowolenie studentów ze współpracy z pracownikami Wydziału potwierdzają wysokie oceny ankiet ewaluacji zajęć dydaktycznych wypełniane przez studentów.

6.1.7. Proces doskonalenia jakości kształcenia i organizacji pracy uwzględnia potrzeby i oczekiwania studentów ocenianego kierunku. W tym celu przeprowadzane są badania ankietowe służące dokonaniu

przez studentów ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęć dydaktyczne na teologii. Ocena studentów polega na wypełnieniu kwestionariusza ankiety dostępnego po zalogowaniu się w systemie USOS. W kwestionariuszach ankiet studenci pytani są przede wszystkim o dostępność sylabusów, zapoznanie ich z treścią przedmiotu i zasadami jego zaliczania na pierwszych zajęciach kursu, osiągnięcie przedmiotowych efektów kształcenia, przygotowanie nauczyciela akademickiego do zajęć czy dostępność nauczyciela akademickiego w trakcie konsultacji. Podmiotem odpowiedzialnym za uruchomienie i zamknięcie badania ankietowanego, przekazanie zebranych danych analitykowi oraz zarchiwizowanie danych i zapisów z procesu ich zbierania jest Uniwersyteckie Centrum Informatyczne. Dziekan i Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia otrzymują wstępny raport sporządzony przez Uczelnianego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia, a prowadzący zajęcia oraz osoby odpowiedzialne na Wydziale za powierzenie realizacji zajęć dydaktycznych, otrzymują raport indywidualny, który wykorzystywany jest w okresowej ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych. Wyniki raportu indywidualnego są przedmiotem rozmowy dziekana z pracownikiem naukowo-dydaktycznym, służącej omówieniu ewentualnych zarzutów lub wyjaśnieniu wątpliwości. Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia na podstawie raportu wstępnego opracowuje obszary wymagające poprawy i przedstawia je Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie raportu dziekan wraz z Radą ustala harmonogram działań doskonalących jakość kształcenia i przedstawia go Radzie Wydziału, która podejmuje decyzję o wprowadzeniu go w życie. System dostrzegając bardzo małą zwrotność ankiet (najniższa na uczelni) uniemożliwiająca prawidłową ocenę nauczycieli akademickich, zareagował konkretnymi i zdecydowanymi działaniami naprawczymi na rzecz zwiększenia świadomości studentów odnośnie korzyści wynikających z udziału w badaniach ankietowych, a co za tym idzie ich wpływu na realizowany w ramach ocenianego kierunku studiów proces dydaktyczny. Zaangażowanie władz ocenianego kierunku, Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, a także nauczycieli akademickich w powyższe działania doskonalące, poskutkowało blisko trzykrotnym wzrostem liczby wypełnionych ankiet (z 6,81% na 17,71%), umożliwiając tym samym wykorzystanie wyników dokonywanej przez studentów oceny w procesie poprawy procesu kształcenia. Zidentyfikowanym przez system uchybieniem w zakresie omawianego kryterium był również fakt niezaznajamiania się nauczycieli akademickich z wynikami ankiet zamieszczanymi w systemie USOS, co nie gwarantowało uwzględniania zgłoszonych w ankietach uwag studentów podczas projektowania sylabusów na kolejny rok akademicki. Konsekwencją powyższego było zobowiązanie Dziekana do analizy ankiet oraz wdrażania wynikających z nich wniosków do opracowywanych sylabusów, co podlega kontroli ze strony Rady ds. Jakości Kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż znają cel prowadzonej ankietyzacji, a także chętnie biorą w niej udział, ponieważ widzą swój wpływ na jakość procesu kształcenia, m.in. poprzez wyróżnianie najlepszych nauczycieli akademickich.

6.1.8. Zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury dydaktycznej i naukowej na Wydziale Teologicznym służy systematyczna (w każdym semestrze) kontrola wyposażenia sal dydaktycznych i pozostałych pomieszczeń, w szczególności w sprzęt multimedialny i komputerowy wspomagający procesy edukacyjne. W bieżącym roku akademickim odnotowano konieczność odnowienia dostępnego sprzętu komputerowego, w następstwie czego włączono ten koszt do planu finansowego. Ponadto co semestr dokonywane jest okresowe sprawdzanie stanu technicznego sprzętu komputerowego i multimedialnego, mebli, oświetlenia, ogrzewania, klimatyzacji (obecnie na skutek zdiagnozowanych przez system niedoskonałości, modernizacji poddano klimatyzację w Aula Magna, na którą odpowiednie środki finansowe zostały pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Zgłoszenia uszkodzeń sprzętu i zlecenie wykonania naprawy przyjmowane są na bieżąco przez kierownika obiektu. Kontrola w zakresie dostępności do sieci komputerowej i wymaganego w procesie kształcenia oprogramowania dokonywana jest przez pracowników technicznych posiadających odpowiednie kompetencje. Ponadto regularnie sprawdzana jest dostępność w wydziałowej czytelni literatury podawanej w sylabusach realizowanych zajęć. W wyniku zgłoszonej przez studentów potrzeby dokonywania kserokopii w bibliotece wydziałowej, Władze Wydziału zgodziły się na udostępnienie bibliotecznego sprzętu kserograficznego do wykorzystania przez studentów. Sporządzenie zapotrzebowania na zakup literatury dokonywane jest na podstawie zgłoszeń przekazanych przez nauczycieli akademickich (przeprowadzone z nimi rozmowy potwierdziły

skuteczność funkcjonowania tej procedury). Studenci nie są włączani w ten proces w sposób bezpośredni, jednakże mogą oni zgłaszać braki dotyczące literatury w Bibliotece Wydziału Teologicznego.

Pracownicy Wydziału prowadzą opiekę merytoryczną nad kołami naukowymi, które umożliwiają studentom prowadzenie badań i rozwój zainteresowań naukowych (Koło Młodych Teologów, Koło Naukowe *Cooperatores Veritatis* im. Benedykta XVI). Przedstawiciele studentów są włączeni w proces realizacji misji kierunku teologia uwzględnionej w programach studiów, treściach programowych oraz efektach kształcenia. Mają swobodny wstęp na konferencje organizowane przez Wydział. Daje to możliwość bezpośredniego kontaktu z naukowcami z kraju i z zagranicy oraz wymiany myśli i poglądów. Efektem włączania studentów w kontakty ze środowiskiem akademickim są konferencje oraz publikacje (seria wydawnicza „Człowiek – istota religijna” (3 tomy), „Człowiek – ciało i duch” (2 tomy), „Człowiek – czystość i brud” (w przygotowaniu), „Eucharystia żywy skarb Kościoła” (studenci są współautorami pracy zbiorowej), publikacje m.in. w „Rocznikach Teologicznych”, „Teologia i Człowiek”). Wartym odnotowania sukcesem studenta ocenianego kierunku jest uzyskanie Diamentowego Grantu za projekt naukowy „Nauczyciel religii wobec wyzwań wychowawczych czasów ponowoczesnych”.

Władze kierunku zapewniają studentom wsparcie w zakresie uczestnictwa w programie Erasmus+ oraz Programie Mobilności Studentów i Doktorantów MOST.

Osoby niepełnosprawne mają możliwość uzyskania pomocy materialnej w postaci stypendiów dla osób niepełnosprawnych oraz Indywidualnej Organizacji Studiów umożliwiającej ustalanie z każdym prowadzącym zajęcia dydaktyczne zasad uczestnictwa i sposobu zaliczenia przedmiotu. W następstwie zgłoszonych podczas poprzedniej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej uwag dotyczących opieki nad niepełnosprawnymi studentami Władze kierunku podjęły decyzję o zainstalowaniu urządzeń do transportu wózków inwalidzkich oraz likwidacji barier architektonicznych. Działania te dowodzą skuteczności działania systemu w zakresie doskonalenia istniejących procedur.

Wsparcie studentów w zakresie wchodzenia na rynek pracy obejmuje program praktyk studenckich oraz uwzględnianie w programach studiów oczekiwań pracodawców z regionu (w ostatnim rankingu kierunek teologia otrzymał bardzo wysoką notę od pracodawców).

Proces doskonalenia jakości kształcenia i organizacji pracy uwzględnia potrzeby i oczekiwania studentów ocenianego kierunku. Służy temu badanie oczekiwań i samooceny studentów rozpoczynających studia, badanie spełnienia oczekiwań i samooceny studentów kończących studia, badanie jakości zajęć dydaktycznych, badanie satysfakcji studentów oraz systematyczna kontrola infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Przygotowany na podstawie wyników badania raport zostaje przekazany Wydziałowej Radzie ds. Dydaktyki i Efektów Kształcenia, która wykorzystuje go w opracowaniu propozycji zamian efektów kształcenia i programów studiów oraz rekomendacji w zakresie doskonalenia jakości na poszczególnych kierunkach studiów.

6.1.9. Do gromadzonej dokumentacji związanej z procesem kształcenia należą m.in. prace śródsesemestralne, zaliczeniowe i egzaminacyjne, dokumenty poświadczające egzaminy ustne, a także dokumentacja analizująca postęp oraz wyniki osiągnięte przez studentów ocenianego kierunku. Zgodnie z przyjętymi procedurami systemu, osobami uprawnionymi do dostępu do powyższej dokumentacji są prowadzący przedmiot, student oraz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia. Archiwizacja dotyczy dokumentów związanych z weryfikacją efektów kształcenia (listy pytań egzaminacyjnych, zaliczeniowych, wzory testów są przechowywane przez prowadzącego przedmiot), także w odniesieniu do końcowej weryfikacji związanej z procesem dyplomowania (praca dyplomowa, dokumentacja egzaminu dyplomowego oraz protokoły egzaminacyjne są przechowywane i archiwizowane zgodnie z uczelnianymi zasadami). Dokumentacja powstająca w wyniku funkcjonowania systemu (raporty z badań ankietowych, protokoły z przeprowadzanych przeglądów lub ocen jakości, sprawozdania, harmonogramy działań doskonalących) jest gromadzona i wykorzystywana m.in. do opracowywania sprawozdań z oceny jakości kształcenia oraz oceny systemu zapewnienia jakości kształcenia funkcjonującego w ramach ocenianego kierunku studiów. Jej analiza jest brana pod uwagę przy podejmowaniu decyzji podnoszących jakość. Zaleca się, by każde podejmowane działanie mające na celu ocenę i doskonalenie jakości kształcenia miało charakter systemowy i efektywny. Przykładem skuteczności działania systemu w zakresie omawianego

kryterium są działania naprawcze podjęte wskutek zdiagnozowanych nieprawidłowości w przygotowaniu sylabusów, które odnotowano podczas przeglądu gromadzonej dokumentacji. Następstwem powyższego było przeprowadzenie szkolenia dla pracowników naukowo-dydaktycznych w zakresie poprawności przygotowania sylabusów, a także opracowanie dla wszystkich nauczycieli akademickich materiałów szkoleniowych na temat KRK i sylabusów.

Na dokumentację związaną z monitorowaniem i oceną jakości kształcenia składają się wszystkie pisemne lub elektroniczne potwierdzenia odbytych posiedzeń, zebrań, spotkań, wraz z ustaleniami, organizowanych przez komisje i zespoły funkcjonujące w ramach Wydziału. Odpowiedzialność w zakresie monitorowania i oceny poprawności gromadzenia i nadzoru nad dokumentacją spoczywa na przewodniczącej komisji ds. jakości kształcenia, a ocena przeprowadzana jest minimum co dwa lata na losowo wybranej próbie dokumentacji.

W trakcie wizytacji zapoznano się z dokumentacją zawierającą informacje o zagadnieniach będących przedmiotem obrad Rady Wydziału (dyskutowanie konkretnych uwag dotyczących procesu dydaktycznego i konieczności podjęcia działań projakościowych) oraz Rady zajmującej się jakością kształcenia (plan ankietyzacji, sprawozdania z monitoringu, plan hospitacji, udział w hospitacjach). Pozyskane informacje potwierdzają dbałość Władz kierunku o zapewnienie jakości kształcenia i umożliwienie dostępu do informacji o podejmowanych przedsięwzięciach interesariuszom kierunku.

6.1.10. Studenci kierunku teologia mogą korzystać z pomocy Dziekanatu, który wiele informacji organizacyjnych przekazuje za pomocą systemu USOSweb np. dotyczących rejestracji na zajęcia, w tym wyboru seminariów dyplomowych. Jeden pracownik Dziekanatu zajmuje się obsługą studentów kierunku teologia, zarówno w zakresie dydaktyki, jak i stypendiów naukowych oraz socjalnych. Studenci mają do dyspozycji pomoc jednej osoby w zakresie programów Erasmus+ i MOST oraz dwóch osób w zakresie praktyk studenckich. System zapewnienia jakości gwarantuje studentom, kandydatom na studia oraz innym interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia z uwzględnieniem ich potrzeb w zakresie dostępu do wspomnianych treści. Kompleksowość oraz aktualność dostępnych dla poszczególnych grup treści podlega monitorowaniu ze strony Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Informacje dla kandydatów o ofercie dydaktycznej oraz zasadach rekrutacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni, internetowych portalach społecznościach, a także tablicach ogłoszeń ulokowanych na terenie Wydziału. Informacje dla studentów dotyczące programów i planów studiów, harmonogramów zajęć, terminów zaliczeń i egzaminów (dwa tygodnie przed zakończeniem semestru), efektów kształcenia, wzorów podań, praktyk zawodowych, wymagań stawianych pracom dyplomowym, dostępnych formach wymiany z uczelniami w kraju i za granicą, a także formach działalności naukowej, kulturalnej i dostępne są w dziekanacie, na stronie internetowej Wydziału, a także na ogólnodostępnych tablicach ogłoszeń w siedzibie Uczelni. Odpowiedzialność w zakresie publikowania i aktualizowania informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów zależy od rodzaju informacji. Opracowania dotyczące jakości kształcenia przygotowywane są przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, sprawy administracyjne edytowane są przez pracowników sekretariatu, natomiast redakcja i umieszczanie wymienionych informacji na stronie internetowej należy do kompetencji pracownika-informatyka. Zdiagnozowane przez system opóźnienie w aktualizowaniu informacji na stronie internetowej zostało zniwelowane dzięki zmianie sposobu podziału odpowiedzialności za poszczególne czynności związane z obsługą strony internetowej. Informacje odnośnie podejmowanych przez Władze Wydziału oraz Samorząd Studentów inicjatyw publikowane są na stronie internetowej Wydziału, a także przekazywane przy wykorzystaniu portali społecznościowych. Wartym odnotowania przykładem dobrej współpracy Wydziału ze studentami jest prowadzenie przez nich profilu na portalu Facebook oraz Twitter na zasadzie wolontariatu.

6.2. Podane wyżej stwierdzenia w stopniu wystarczającym ukazują, że Wydział Teologiczny UMK w każdym semestrze dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W Jednostce skutecznie działają komisje: Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowa Rada ds. Efektów Kształcenia i Programów Studiów, które dokonują udokumentowanej odpowiednimi protokołami systematycznej oceny skuteczności działań projakościowych na kierunku teologia.

Zauważone usterki posłużyły do ulepszenia systemu przez poprawienie sylabusów oraz przeprowadzenie szkolenia dla pracowników w tym zakresie. Angażowanie studentów do procesu udoskonalania systemu przejawiało się w znaczącym wzroście liczby wypełnianych ankiet (z 6,81% na 17,71%). Najlepsi pracownicy osiągający znaczące wyniki w pracy naukowej i dydaktycznej są nagradzani i wyróżniani w ramach Wydziału.

3. Uzasadnienie

Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku studiów wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest kompleksowy i w pełni skuteczny, co zapewnia ciągłe monitorowanie i doskonalenie stworzonych mechanizmów. Przejrzysty podział obowiązków w objętych systemem obszarach oraz kompleksowość stosowanych procedur gwarantują efektywność udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie projektowania, monitorowania oraz weryfikowania zakładanych programem studiów efektów kształcenia. Oceniany system został wdrożony z uwzględnieniem przyjętej polityki jakości, umożliwiając systematyczną ocenę i optymalizowanie metod realizacji procesu kształcenia przy wykorzystaniu potencjału kadry akademickiej, informacji z monitorowania losów zawodowych absolwentów, a także dostępnej infrastruktury. Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku studiów wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia stworzył warunki służące zapewnieniu wysokiego poziomu wykształcenia akademickiego studentów poprzez procedury oceny programów studiów w oparciu o zapotrzebowania rynku pracy, metod i warunków kształcenia, a także systemu weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W ramach przyjętej na Wydziale polityki jakości przeprowadzana jest okresowa analiza i ewaluacja oferty dydaktycznej pod względem jej zgodności z najnowszymi badaniami naukowymi. Do działań służących zapewnieniu odpowiedniej jakości kształcenia należy uwzględnianie zmian i aktualizacji w powszechnie obowiązujących aktach prawnych oraz tworzenie warunków sprzyjających zwiększeniu mobilności studentów i pracowników oraz ich udziału w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych. Ponadto cyklicznie przeprowadzana jest analiza ewaluacji zajęć dydaktycznych przez studentów prowadząca do oceny jej przydatności w weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów i w okresowych ocenach nauczycieli akademickich. Władze ocenianego kierunku stworzyły warunki do finansowego motywowania kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia z uwzględnieniem ich zaangażowania naukowego i organizacyjnego. Ocena i doskonalenie systemu zarządzania jakością kształcenia obejmuje cykliczne sprawdzanie funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, doskonalenie systemu zarządzania jakością, planowanie, organizację, monitorowanie i raportowanie działania systemu zarządzania jakością kształcenia. Doskonalenie systemu zarządzania jakością kształcenia obejmuje: zgłaszanie uwag dotyczących procesów i procedur systemu zarządzania jakością oraz polityki jakości przez studentów, absolwentów i pracowników Wydziału, a także przyjmowanie i rozpatrywanie uwag przez dziekana, przedstawienie przez dziekana proponowanych zmian Radzie Wydziału. Wyróżniającą ocenę omawianego systemu potwierdza ponadprzeciętne zaangażowanie członków Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia w działania na rzecz prawidłowości, skuteczności i doskonalenia systemu, a także wyróżniające na tle innych jednostek prowadzących pokrewne kierunki studiów działania służące dostosowaniu oferty prowadzonych studiów do potrzeb dojrzałych studentów (formuła 30+). Działania związane z zapewnieniem jakości kształcenia służą również do budowania wspólnoty wewnątrzwydziałowej mającej duży udział w promowaniu regionu (Camino Polaco Szlak św. Jakuba) i podejmowaniu inicjatyw służących rozwojowi studentów (Duszpasterstwo Akademickie, Zespół kameralny "Portamus Gaudium"). Wyróżniającą stroną funkcjonowania kierunku studiów jest również dobrowolne zaangażowanie się studentów w działania na rzecz Wydziału (prowadzenie profili na portalach społecznościowych).

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W raporcie samooceny wskazano mocne strony Wydziału, do których należy dobrze wykształcona kadra posiadająca znajomość języków obcych i zdobywająca doświadczenia na studiach zagranicznych. Wydział zatrudnia pracowników z różnych zakresów teologii, począwszy od teologii biblijnej, przez teologię fundamentalną, dogmatyczną i moralną po teologię pastoralną. Bardzo dużym atutem Wydziału jest sprawnie funkcjonujący system zapewnienia jakości, który nie tylko ma dokładnie sprecyzowane ramy formalne, ale też spełnia oczekiwania interesariuszy w zakresie podnoszenia jakości kształcenia. Zaletą jest też dobrze skonstruowany program kształcenia.

Absolwenci Wydziału nie mają problemów ze znalezieniem pracy, co jest też szansą do wykorzystania tego argumentu w rozwoju liczby studentów. Dużą szansą coraz większego zakorzenienia uczelni w regionie jest dobra współpraca z władzami województwa owocująca programami badawczymi i inicjatywami kulturalnymi. Specyfiką Wydziału są badania prowadzone z innymi ośrodkami w zakresie problematyki Camino de Santiago. Interdyscyplinarny charakter badań prowadzonych w Jednostce ma swoje przełożenie na programy współpracy Scientia et Fides, TEKA, Pelplińskie Spotkania Rodzinne oraz Akademicka Przestrzeń sztuki „U Teologów”. Wydział dysponuje nowoczesną i dobrze wykorzystywaną infrastrukturę budynku dydaktycznego.

W przekonaniu Władz Jednostki należy dążyć do większego umiędzynarodowienia kadry oraz pomnożenia skuteczności w pozyskiwaniu finansowania projektów naukowych. Wyzwaniem jest zwiększenie wymiany studenckiej, gdyż pomimo istnienia odpowiednich dokumentów i struktur, wyjazdy i przyjazdy studentów są minimalne.

Wśród zagrożeń została zasadnie wyliczona kwestia zmniejszająca się liczba studentów wywołana kryzysem demograficznym w Polsce, co skutkuje niższym poziomem potencjału zgłaszających się kandydatów. Mnogość działań biurokratycznych i zmienność prawodawstwa w zakresie szkolnictwa wyższego nie przekłada się bezpośrednio na rozwój naukowy pracowników.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Powołanie fundacji do wspierania badań naukowych w zakresie teologii.

Podjęto skuteczne działania uświadamiające mające na celu znaczące zwiększenie udziału studentów w wypełnianiu ankiet ewaluacyjnych.

Bardzo duże zaangażowanie studentów w prowadzenie promocji Wydziału i informowanie o wydarzeniach w Jednostce w mediach społecznościowych